Tirsdag den 21. april 2020 (D)

94. møde

Tirsdag den 21. april 2020 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgetime med statsministeren.

2) Eventuelt: 2. behandling af lovforslag nr. L 136:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og forskellige andre love. (Justering af retten til ferie med ledighedsydelse, justering af mulighederne for befordringsgodtgørelse og af overgangsbestemmelsen for voksenlærlingeordningen m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard). (Fremsættelse 17.03.2020. 1. behandling 16.04.2020. Betænkning 20.04.2020).

3) Eventuelt: 2. behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Forlængelse af 12-måneders-perioden i 225-timersreglen som følge af covid-19).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard). (Fremsættelse 14.04.2020. 1. behandling 16.04.2020. Betænkning 20.04.2020. Ændringsforslag nr. 9-11 af 20.04.2020 uden for betænkningen af Lars Boje Mathiesen (NB)).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Lovforslag nr. 171 (Forslag til lov om ændring af SU-loven. (Udvidet mulighed for slutlån som følge af covid-19)).

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Lovforslag nr. L 172 (Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning. (Bemyndigelse til midlertidig fravigelse af frister og andre betingelser som følge af covid-19)).

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Lovforslag nr. L 175 (Forslag til lov om rentefrie lån svarende til angivet moms og lønsumsafgift og fremrykket udbetaling af skattekreditter m.v. i forbindelse med covid-19).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Kl. 13:01

Samtykke til behandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

De punkter, som er opført som nr. 2 og 3 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som givet.

Samtykket er givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgetime med statsministeren.

Kl. 13:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg giver hermed ordet til statsministeren for en indledende redegørelse. Værsgo til statsministeren.

Kl. 13:01

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. I morgen er det 6 uger siden, vi herhjemme tog de første store skridt i kampen mod corona, men det føles for alle, som om det er meget længere tid siden. Meget er forandret, og coronaen trækker spor i hele verden. Vi står fortsat på ubetrådt land, men for hver dag, der går, bliver vi også klogere. Vi kan nu se, at det var rigtigt at handle hurtigt og kraftfuldt, da sygdommen ramte, og det har reddet menneskeliv. Sundhedssystemet er ikke brudt sammen, og vi har i fællesskab holdt hånden under både danske lønmodtagere og virksomheder med historisk store hjælpepakker. Hvor andre lande har været tvunget til at lukke helt ned for butikker og fabrikker, nogle steder endda indført udgangsforbud, vurderes det, at mere end halvdelen af de privatansatte i Danmark stadig går fysisk på arbejde. En masse mennesker yder en kæmpe indsats, for at vi kommer igennem den her svære tid, og I her i salen gav regeringen mulighed for at reagere hurtigt, da det var mest nødvendigt. Tak! Og tak til alle ude i det ganske danske land for at løfte et tungt og afgørende ansvar.

Vi har nu i fællesskab bragt os derhen, hvor vi er blandt de første lande, som kan åbne samfundet mere. Det bliver mere kompliceret, og det er mere kompliceret end at lukke ned, og ingen har prøvet det før. Hvis vi mister tålmodigheden og åbner for hurtigt, er der en risiko for et tilbageslag, også økonomisk, og derfor skal vi åbne

kontrolleret og forsvarligt. De mindste er nu mange steder tilbage i institution og skole, og der må siges at være en del praktiske problemer, men det må vi finde løsninger på. Og efter aftale med alle Folketingets partier har en række mindre virksomheder åbnet dørene igen i går, og det synes jeg man kan se på nogle af de tilstedeværende her i Folketingssalen.

I den her uge går vi videre med forhandlingerne om fase 2 i genåbningen, og jeg vil gerne i den forbindelse understrege, at Danmark stadig står midt i en sundhedskrise. Ingen ved, hvornår og hvordan den ender. Der er ikke noget, jeg hellere vil end at åbne hele Danmark op igen og ikke mindst give en krammer til alle dem, jeg selv savner. Men her er hverken Danmark eller verden endnu. Vi skal stadig have spredningen af sygdommen under kontrol, og det bliver ved med at være et ansvar for hver eneste af os at beskytte de sårbare grupper. Derfor har vi behov for at få testet flere, både for covid-19, men også for antistoffer, så smittede ikke smitter videre, og så vi igen kan besøge ældre og syge. I dag har Sundhedsstyrelsen ændret sine retningslinjer, så flere kan blive testet. I går havde jeg møde med alle landets regioner, og de er nu klar til at teste tusindvis af danskere.

Vi skal også have en mere langsigtet strategi for bl.a. værnemidler både i Danmark og i Europa. Coronaen har – synes jeg – mindet os om, at vi skal have mere kontrol over kritiske produkter og teknologier, herunder værnemidler. Vi skal i langt højere grad være selvforsynende, så vi kan beskytte både borgere og medarbejdere, og så vi kan være bedre forberedt, hvis vi rammes igen af den her sygdom til efteråret. Det her vil jeg bringe op som et dansk initiativ på mødet i Det Europæiske Råd på torsdag.

Vi skal også have en plan for økonomien, som kigger længere frem, og vi skal understøtte produktionen i en tid, hvor eksporten kan få trange kår. Også sådan en plan skal selvfølgelig ses i faser og bruges aktivt til at løse en anden alvorlig krise, som vi ikke må glemme, nemlig klimakrisen.

Genåbningen af Danmark skal ske så hurtigt som muligt og så langsomt som nødvendigt. Det handler ikke kun om matematiske scenarier, det handler også om at turde at påtage sig ansvaret, for forudsætningen for genåbningen, ligegyldig hvordan den kommer til at se ud, er, at vi danskere bliver ved med at passe godt på os selv og hinanden ved at spritte hænder, vaske hænder, undgå at samles, og derfor er det helt og aldeles afgørende, at ingen efterlader det indtryk, at faren er drevet over. Håbet hviler med andre ord på ansvarligheden, og fremgangen bliver ved med at bygge på fællesskabet.

Men alt, hvad vi gør, skal selvfølgelig nu handle om at få hverdagen mest muligt tilbage. Det kommer til at tage tid, og det kommer til at kræve tålmodighed, og det er ikke sikkert, at alt bliver som før, men lykkes, det skal vi, og jeg er fuld af fortrøstning for, at det kan vi også i Danmark.

Kl. 13:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til statsministeren i første omgang.

Nu går vi videre med spørgsmål fra partilederne. Der er først et spørgsmål på 2 minutter og derefter to spørgsmål på 1 minut. Det er først hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo. Mødet er udsat. (Kl. 14:28).

Kl. 13:06

Spm. nr. US 52

$\textbf{Jakob Ellemann-Jensen} \ (V):$

Tak for det, formand, det er rart igen at være herinde, og tak til statsministeren. Jeg vil gerne starte med at gentage, at den resolutte og håndfaste nedlukning af Danmark blev håndteret godt fra regeringens side. Der var en klar retning i regeringens handlinger, og der

var en entydig opbakning fra et samlet Folketing – og sådan skal det også være.

Til gengæld savner jeg lidt den her klare retning nu, hvor Danmark jo stadig står i en meget alvorlig situation. Der er mennesker, der har mistet deres liv. Der er mange, der er alvorligt syge. Der er tusindvis af danskere, der har mistet deres job, og selvstændige har set deres livsværk smuldre for næsen af dem. Hverdagen er vendt op og ned for de fleste af os, og den sociale afstand og den fysiske afstand trækker altså store veksler på os alle sammen.

Der skal ikke være nogen tvivl om i det her, at Venstres ambition er så hurtigt, som det overhovedet er sundhedsmæssigt forsvarligt, at få Danmark tilbage til den hverdag, vi kendte, før nedlukningen. Det er her, jeg savner en plan fra regeringen. Det er her, den manglende plan fra regeringen kan skabe nogen forvirring og tvivl og måske på længere sigt nogen utryghed.

Statsministeren har jo sagt, at vi ikke kommer til at vende tilbage til det Danmark, vi kendte, før corona, og i tråd med det eller i forlængelse af det sagde direktøren for Statens Serum Institut i går, at danskerne skal regne med at holde social afstand i mindst et år endnu. Derfor vil jeg gerne starte med at spørge statsministeren, om statsministeren er enig i, at danskerne kommer til at holde afstand minimum et år endnu.

Kl. 13:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 13:08

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest tak for kvitteringen i forhold til nedlukningen – og i øvrigt tak for et langt bedre samarbejde end det, der gengives i den offentlige debat, om åbningen af Danmark igen. Jeg vil gerne takke for den brede aftale, der blev lavet i sidste uge, og allerede nu kigger vi jo i fællesskab ind mod de næste faser. Og det klæder os at lægge almindelig politisk polemik til side og løse den opgave, der er.

I forhold til udtalelserne fra Statens Serum Institut siger Kåre Mølbak jo lige så klart, at der ikke er nogen, der ved, hvad den tidsmæssige rækkevidde af den her sygdom bliver. Vi kan maks. kigge et par måneder ud i fremtiden. Ingen hverken i Danmark eller i andre lande ved, hvad konsekvensen bliver. Det, vi til gengæld ved, er, at det er en sygdom, der smitter. Den smitter meget, og den smitter jo tættere, vi er på hinanden. Og det er klart, at indtil der er en vaccine, vil vi blive ved med at skulle passe på hinanden og udvise det samfundssind, der ligger i det.

Men jeg vil da gerne sige, at hvis det, vi kigger ind i, er, at der går tid, før vaccinen er på plads, og coronaen stadig væk er her, så vil jeg opfordre til, at vi også her i Folketinget bruger meget mere energi på at snakke med hinanden om, hvordan vi så kan være sammen, for der er da ikke nogen, der kan holde ud, hvis vi i et år ikke skal kramme vores far, som er syg, eller den oldeforældre, som er blevet rigtig gammel, eller noget tredje. Så hvis sygdommen bliver ved med at være her og den bliver ved med at være aggressiv, vil min meget, meget klare opfordring være, at vi bruger vores energi i fællesskab på at finde måder, som vi kan arbejde og være sammen på, uden at udfordre det sundhedsmæssigt forsvarlige. Det arbejde er i øvrigt sat i gang, kan man sige, her og nu i forhold til nogle af de sårbare grupper. Der er forhandlinger i Socialministeriet i aften, og det bifalder jeg utrolig meget.

Kl. 13:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 13:10

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Det tror jeg ikke der er nogen der er uenig i, og jeg synes også, det er en klog betragtning. Jeg blev bare ikke så meget klogere på det med perspektivet, og jeg tror egentlig, der er mange – der er mange børn, der er mange ældre, der er mange forældre, der er mange lønmodtagere, der mange, der sidder alene – som er utrygge, og det tror jeg gælder alle. Men så tror jeg også, der er mange, der er forvirrede i forhold til, hvad det er, der skal ske. Efter en meget klar, meget kontant nedlukning, hvor ingen var i tvivl om, hvad der skulle ske – det var meget tydeligt – så kommer regeringen og myndighederne lidt med nogle meldinger i øst og så nogle meldinger i vest. Den ene dag laver vi en helt nødvendig hjælpepakke – det gjorde vi i lørdags - om at forlænge hjælpepakkerne med 1 måned. Dagen efter kan vi høre, at vi skal gå rundt mindst 1 år, før vi er tilbage til normalen. Her til morgen kommer der en melding om, at nu kan vi snart samles 500 mennesker igen. Det blev så justeret til, at det kan man måske på et eller andet tidspunkt, men ikke flere end det. Der er altså sådan en zigzagkurs, som jeg tror gør, at folk bliver lidt forvirrede. Jeg tror, der er mange, der ligesom mig efterlyser et perspektiv.

Så for at komme frem til spørgsmålet: Har statsministeren en langsigtet plan, som danskerne kan få indsigt i, om, hvordan vi åbner samfundet og får Danmark på fode igen, eller har regeringen ikke nogen plan for det?

Kl. 13:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 13:11

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi forfølger den plan, vi har haft hele tiden, nemlig 1) at redde menneskeliv, 2) at sikre, at vores sundhedsvæsen kan håndtere en udefrakommende rigtig, rigtig ubuden og svær gæst, og 3) at sørge for med alt, hvad vi har, at få dansk økonomi, danske lønmodtagere, beskæftigelsen og danske virksomheder så godt igennem den her krise som overhovedet muligt. Det mål er i mine øjne uændret. Vi har i mine øjne klaret det ualmindelig godt i Danmark i første hug – så godt, at vi nu står over for at kunne åbne vores samfund gradvis op.

Jeg har kæmpe stor forståelse for, at folk rigtig gerne vil have sat en dato for, hvornår vi er igennem det her. Den dato kan ingen give – ingen! – og ingen ville troværdigt kunne stille sig op over for danskerne og sige fiks og færdigt, hvordan vi gør det her præcist. For hr. Jakob Ellemann-Jensen ved jo lige så vel som jeg, at det, der nu påhviler alle Folketingets partier, er at holde øje med smittetrykket, smittespredningen, hvem det er, der bliver smittet, hvor mange indlagte der er i Danmark, hvor mange der har behov for intensiv behandling, vores adfærdsændringer derude, og hvordan det praktisk går med genåbningen. Når alle de brikker ligger foran os, kan vi i fællesskab tage stilling til, hvad der kan komme med i en fase to, men målet er selvfølgelig at få så normalt et Danmark tilbage som overhovedet muligt, men det er uden at sætte alt det, vi har vundet, over styr, og det håber jeg vi fortsat er enige om.

Kl. 13:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen for sit sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:13

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er vi fuldstændig enige om, og det tror jeg da heller ikke at jeg har udfordret på noget tidspunkt. Jeg er jo enig i målene fra regeringens side, og det er også derfor, jeg savner planen for at nå målene, for den er der ikke.

Det er en helt afgørende opgave at skabe en større sikkerhed, at skabe en større tryghed, at skabe et større perspektiv for danskerne i en usikker situation, og lige nu oplever vi lidt det modsatte. Derfor har jeg i ugevis efterlyst, at regeringen lægger sådan en plan frem; at hele embedsapparatet med mennesker, der er dygtige til sundhed, og mennesker, der er dygtige til økonomi, bliver sat sammen og altså kommer med en langsigtet plan.

Der er ingen, der efterspørger konkrete datoer, konkrete tidspunkter – for som statsministeren siger, er der ikke nogen, der kan give det – men alle har brug for en retning. Hvor er det, vi skal hen? Og hvad er det for en rækkefølge, vi skal åbne samfundet i, for at vi kan få Danmark tilbage på fode igen; for at vi kan håndtere den sygdom? Så jeg efterlyser ikke datoer. Jeg efterlyser en plan og en rækkefølge. Vil regeringen fremlægge sit bud på den her plan, inden vi skal mødes til forhandlinger på torsdag?

Kl. 13:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 13:14

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil langt hellere leve op til det, jeg har aftalt med Folketingets partier, inklusive Venstre, nemlig at vi laver det sammen. Og i al respekt: Vi sidder jo og forbereder det, vi er blevet bedt om af partierne, det, som vi er blevet enige om, nemlig at vi nu som et af de få lande kan tillade os at åbne op. Jeg kan næsten ikke gentage nok, at faren ikke er drevet over i Danmark, for det lyder jo, som om det er tilfældet. Vi har bare klaret det så godt her i første hug, at vi kan tillade os at åbne op.

Det, vi har aftalt med alle Folketingets partier – og tak for det – er jo, at vi nu ikke alene kigger ind i en fase to, men også længere frem, sådan at alle danskere, om det er idrætsorganisationer; om det er erhvervsliv; eller om det er folk, der har planlagt et sommerbryllup, mig selv inklusive, og andre udeståender, kan begynde at se på, hvordan det går. Og hvis tingene går, som vi gerne vil have dem til at gå, så kigger vi først ind i den ene åbning, så ind i den anden åbning

Det har vi aftalt at lave i fællesskab. Forhandlingerne går videre på torsdag, og når partierne er klar til det og arbejdet er lavet, så kan vi præsentere det for danskerne. Og det tror jeg i øvrigt at rigtig, rigtig mange ser frem til.

Kl. 13:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:15

Spm. nr. US 53

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, og tak til statsministeren for de indledende kommentarer. Jeg har den holdning, at det var rigtig godt, at vi kunne håndtere tingene i hast, da coronakrisen for alvor var indset og bundfældet, og det gjorde jo, at det her Folketing i løbet af ganske kort tid – et døgn – i virkeligheden gav regeringen nogle nye muligheder for at agere i situationen. Det var godt, at vi som Folketing kunne det, og det var fint, at regeringen håndterede tingene godt på det tidspunkt.

Til gengæld er det, nu, hvor vi står her i Folketingssalen, heller ikke nogen hemmelighed, at det, når man så ikke har den hast længere, så er vigtigt for os i Dansk Folkeparti, at demokratiet fungerer og ikke er sat ud af kraft, som det jo i virkeligheden på forskellig

Kl. 13:19

vis var i starten i forhold til den måde, vi normalt arbejder på. Vi synes også, det er vigtigt, at regeringen stiller op, også over for journalister, i forhold til at det, når man holder pressemøder, ikke kun er enetaler og besvarelse af spørgsmål, som journalister ikke kan få lov til at følge op på osv.; så skal det hele jo kunne fungere i vores demokrati og folkestyre igen, og vi skal som folketingspolitikere kunne lave vores arbejde. Det vil også sige, at vi skal kunne holde regeringen ansvarlig for, hvad den gør.

Derfor vil jeg gerne bede statsministeren om i den her spørgetime at forklare, hvorfor hun ikke vil stille op en gang om ugen til Folketingets brug og diskussion, så vi kan få en direkte snak om tingene. Jeg vil også gerne bede statsministeren om at forholde sig til, om ministrene med få dages varsel er parate til at stille op til samråd og lignende. For vi er i en særlig situation – en særlig tid – og vi har brug for, når borgere henvender sig til os som deres folkevalgte, at vi lynhurtigt kan gå til regeringen og spørge: Hvad drejer det her sig om? Hvorfor sker det her, eller hvorfor sker det ikke? Hvad er retningslinjerne osv.? Det kræver en helt anden form for mulighed – kort tids mulighed – i forhold til at vi kan rejse ting og få svar på ting, end det, der har været gældende indtil nu, og der vil jeg gerne spørge statsministeren: Er regeringen parat til at levere de ting, der gør det muligt for os på den måde at være – kan man sige – folkestyrets repræsentanter, som vi efter grundloven er tænkt at være?

Kl. 13:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 13:17

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for spørgsmålet. Jeg skal sige, at det, når jeg ikke sætter mig ned som normalt, er, fordi jeg har hold i ryggen og derfor arbejder bedst stående. Det håber jeg at Folketinget er okay med.

Et par ting: For det første en dybfølt taknemlighed, ikke alene på regeringens vegne, men på Danmarks vegne, for, at folkestyret har kunnet fungere så utrolig fleksibelt og godt i opstarten af alt det her. Jeg er ikke i tvivl om, at det har haft en meget, meget stor indflydelse på, at vi har klaret det så godt i den første fase, hvad angår bekæmpelsen af corona.

Jeg vil dog anholde det her med, at demokratiet har været sat ud af kraft. Det synes jeg ganske enkelt er for store ord på et tidspunkt, hvor et samlet Folketing og dermed et repræsentativt folkestyre har været enige om at gøre tingene på en måde, som har gjort, at vi har kunnet komme igennem krisen, og hvor der jo ikke er tale om lovgivning eller foranstaltninger, der bare kører derudad, men hvor vi har solnedgangsklausuler og revisionsbestemmelser for at holde hånd i hanke med de undtagelser, der er, f.eks. i dele af lovgivningen. Så det vil jeg anfægte.

Med hensyn til spørgsmålet om spørgetime/spørgetid på ugentlig basis har der mig bekendt aldrig været det, heller ikke under andre kriser, så jeg tænker, at vi kan benytte os af de almindelige redskaber, der er. Men det er klart, at hvis vi ser ind i en forlængelse af folketingssamlingen, vil det også være naturligt, at vi har flere muligheder for at mødes på den måde, som vi har netop nu.

I forhold til samråd er det min klare opfattelse, at der er diskussioner i UFO om, hvordan vi har reduceret antallet af lovforslag, også nogle, der har været meget vigtige for regeringen, og at Folketinget gør det tilsvarende i aktiviteten, men at der selvfølgelig skal være mulighed både for forespørgselsdebatter og samråd og – som i dag – spørgetimen. Vi står her jo netop nu.

Kl. 13:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, det er vores klare opfattelse, at demokratiet i virkeligheden har lidt under det her, og med god ret, for der har været ting, der har skullet ske hurtigere, og ting, der har skullet vedtages i stor hast. Men den normale lovgivningsproces, vi har her i huset, med frister og ting og sager, der skal garantere, at alle kan få indsigt og udspørge og ting og sager, kan man vist ikke sige har fungeret rigtig godt de sidste 4-5 uger – og med god ret, fordi der er noget andet, der har været vigtigere, nemlig hastighed i forhold til at bekæmpe coronaepidemien.

Det er jo derfor, vi er så optaget af, at der, når vi så ser fremad, bliver en helt anden mulighed for, at Folketingets medlemmer også kan engagere sig i de ting, der kommer udefra, f.eks. hvornår retningslinjerne for vores plejehjem bliver justeret, så der igen kan komme pårørende på besøg. Det er noget af det, der kommer allermest ind i min indbakke for tiden. Der var eksempelvis en person, der skrev om en døende søn, som vedkommende ikke havde set i en måned nu, og hvor ægtefællen havde fået lov til at komme på besøg en time forrige weekend.

Altså, der er jo mennesker, der virkelig lider i det her system, som vi har nu. Der er alle mulige gode, rimelige betragtninger for, hvorfor det er, som det er, indtil nu. Men der skal vi jo have mulighed for at gå til regeringen under de former, vi har her i Folketinget, og finde ud af, hvordan vi kan udvirke nogle bedre forhold for de her mennesker, og det kræver, at de systemer, vi har herinde, fungerer.

Kl. 13:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 13:21

Statsministeren (Mette Frederiksen):

To ting: For det første tænker jeg, at vi lige får lavet en oversigt over, hvor mange møder der egentlig har været afholdt i de forskellige ministerier her undervejs, så vi kan se, hvor mange gange Folketinget har været samlet, også utraditionelt, også med mulighed for at spørge. For det skal et Folketing selvfølgelig kunne.

Med hensyn til det andet spørgsmål, som jo er ualmindelig vigtigt, ud over at forhandlingerne er i aften om bl.a. det her spørgsmål i Socialministeriet, så er det altså vigtigt for mig at sige, at lige så meget, som jeg føler med dem, der ikke kan få lov til at se deres pårørende, lige så vigtigt er det jo at understrege, at der er en kæmpe risiko, hvis man åbner op for for mange mennesker ude på vores plejecentre. Noget af det, som vi kan se i andre lande, er jo, at plejehjem og plejecentre kan ende med, jeg ved næsten ikke, hvordan jeg skal udtrykke det, rigtig, rigtig mange dødsofre, og fordi der er tale om sårbare grupper på grund af alder eller sygdom, er der også grund til at være meget restriktiv i forhold til, hvor mange mennesker der kan komme ind og ud ad døren.

Men lad os se på, om ikke vi i fællesskab kan finde en vej, så vi får brudt noget ensomhed. Men det skal jo være, uden at alle vores gamle pludselig er i risiko for at blive smittet.

Kl. 13:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kristian Thulesen Dahl, sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:22

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men når det i går fremstod på en måde – i hvert fald fra Kåre Mølbaks side, direktøren i Statens Serum Institut – at man muligvis i 12 måneder mere skal have den her fysiske afstand til hinanden, så er det da ikke mærkeligt, at folk reagerer med stor frygt for,

hvad det er for et år, de kommer til at se i møde. Altså, vi taler om et ægtepar, der henvendte sig til mig forleden, et ældre ægtepar, hvor den ene er dement, og hvor hustruen alene har klaret det her, fordi den demente har været på noget dagtilbud, noget aflastning, som gør, at man får mulighed for lige at trække vejret. Nu går man hjemme uafbrudt 24 timer i døgnet, og det har været med god ret i starten, at det har været sådan – selvfølgelig – for man håndterer tingene hurtigt. Og jeg er i den grad optaget af, at vi skærmer vores ældre på vores plejehjem, men med udsigten til, at det måske tager 12 måneder mere, er sådanne mennesker jo desperate efter, at der kommer nogle retningslinjer, der gør, at man faktisk kan få det til at fungere anderledes. Det vil vi jo meget gerne tage aktivt del i, altså hvordan det kommer til at ske, og det er jo ikke ved, at regeringen fortæller os det på et møde, som regeringen har indkaldt til, alene; det er jo også ved, at vi i det her hus, Folketinget, hvor vi er valgt til at repræsentere de her mennesker, kan tage det op efter de almindelige muligheder, vi har her i huset. Og det er det, jeg appellerer til, nemlig at det kommer til at fungere igen, og at statsministeren vil sige til sine ministre, at det skal fungere.

Kl. 13:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsminister, værsgo.

Kl. 13:23

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men det skal fungere, og det fungerer; der er forhandlinger om det her i aften. Og desperationen hos de mennesker kan man føle ind i sit inderste – jeg er jo selv pårørende, jeg har selv familiemedlemmer, som jeg ikke kan se, som jeg ikke kan give et kram, som jeg ikke kan være der for. Det er jo et vilkår for os alle sammen, men den desperation – om det skyldes sygdom eller alder – bærer vi jo alle sammen, og derfor er det rigtigt, at hvis den her sygdom trækker ud, skal vi finde en anden måde, vi kan være sammen på, og hvor vi kan understøtte fællesskabet og nærværet.

Jeg bliver også nødt til at sige, at vi politikere prøver det igen og igen, nemlig at et enkelt citat tages ud til en overskrift. Man kunne også have gengivet, at Kåre Mølbak siger: »Men vi ved dybest set ikke, hvad fremtiden bringer« eller »der er mange hvis'er«. Måske er det et problem i håndteringen af den her sygdom, at én sætning pludselig kan være det, hele Danmark skal diskutere, når der også bliver sagt, at vi ikke ved, hvad fremtiden bringer, og at der er mange hvis'er. Det kan have lange udsigter, det her, og har det det, skal vi finde en anden måde at være sammen med vores ældre og vores syge og vores sårbare på. Men det der med, at én sætning pilles ud af et interview, og så er det det, alle skal forholde sig til, synes jeg er fattigt i den politiske debat; jeg synes, det er værre, når der er menneskeliv på spil. (Kristian Thulesen Dahl (DF): Men det var heller ikke det, jeg gjorde).

Kl. 13:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl. Så er det hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:25

Spm. nr. US 54

Morten Østergaard (RV):

Tak. Jeg vil også benytte lejligheden til at takke både for indsatsen for og for samarbejdet om at håndtere den her helt akutte situation, som ingen jo havde forudset. Jeg er også glad for at være tilbage i spørgetimen, og det er måske et afsavn, der især har været stærkt i Folketinget – mon ikke folk i almindelighed mere savner at kramme

deres nære end spørgetimen – men ikke desto mindre er det vigtigt som et udtryk for, at vi langsomt og gradvis genåbner Danmark.

Til gengæld synes jeg ikke, at det har været en svag stund for folkestyret. Tværtimod synes jeg faktisk, at vi har vist det, som folk måske savner rigtig meget til hverdag, nemlig at vi har kunnet samarbejde om at håndtere en meget alvorlig situation, lavet aftaler, hvor alle partier var om bord, lyttet til hinanden, fundet måder at løse det på og stået skulder ved skulder og sagt: Den her måde håndterer vi det på, med sikkerhedsnet under folks job, med udskydelse af tælleregler i dagpengesystemet og andre steder, som gør, at mennesker ikke skal være bange for pludselig at miste deres indtægtsgrundlag, heller ikke hvis de er ledige. Det synes jeg altså er et udtryk for et samarbejdende og stærkt folkestyre, og det er jo i virkeligheden det, jeg håber vi måske kan tage med os ud af krisen – at vi kan handle lige så resolut over for andre af de udfordringer, der er større end almindelig partipolitisk uenighed.

Her tænker jeg selvfølgelig især på klimakrisen, som jo ikke er blevet mindre i den tid, vi har bekæmpet corona. Man kan vel sige, at sundhedskrisen her, coronakrisen, ubetinget er vores mest akutte udfordring, men at den største udfordring for menneskeheden stadig væk er truslen om varige klimaforandringer, som alle efterfølgende generationer skal leve med konsekvenserne af. Derfor synes jeg, at der tegner sig en mulighed for at gøre vejen ud af coronakrisen grøn og på den måde tage nogle initiativer, der både trækker os i retning af at bekæmpe klimaforandringer, men også giver mulighed for at skabe nye job. Derfor vil jeg gerne bede statsministeren i dag om at sige, at det også er regeringens opfattelse, at vi, inden vi går på sommerferie i Folketinget, med det forlængede folketingsår har truffet væsentlige klimapolitiske beslutninger, der nedbringer Danmarks CO2-udledning.

Kl. 13:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 13:27

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først vil jeg sige, at jeg fuldstændig deler oplevelsen af, hvad det er, der har kendetegnet det danske folkestyre, og jeg tror, danskerne er dybt taknemlige for, at vi ikke spildte tid, hverken vores egen eller danskernes tid, på almindelig politisk ævl og kævl, men var på opgaven, og det gælder *alle* Folketingets partier.

Jeg har jo ikke kunnet se forskel på gamle partier, nye partier, store partier, små partier, partier til højre eller partier til venstre. Jeg har oplevet, at alle partier har taget et kæmpestort ansvar, bøjet sig ind mod hinanden og fundet brede løsninger. Vi har lavet hjælpepakker for i nærheden af 400 mia. kr. – ja, det er jo helt vildt. Det meste af det har vi gjort i fællesskab. Vi har vedtaget lovgivning med en hast og på en måde, vi normalt aldrig ville gøre, men fordi alvoren virkelig, virkelig ramte os. Det vil jeg gerne kvittere for, og jeg bliver selv en gang imellem meget forundret, når jeg så kan se gengivet i offentligheden, at der nærmest ikke er et politisk samarbejde; vi mødes hele tiden og finder løsninger for danskerne. Så længe vi gør det, må vi så acceptere noget af den offentlige diskussion, tror jeg. Det vigtigste er, at vi løser opgaven.

Det gælder også på klima, og den opgave er ikke blevet mindre. Det kan være, den har fået hjælp i den her situation, fordi vi også har fået øjnene op for, at vi kan skabe store løsninger, og at vi kan møde udfordringen med den alvor og med den handlekraft, der skal til, og det ser jeg meget gerne videreført ind på klimaområdet. Jeg ved, det er et stærkt ønske, bl.a. fra De Radikale, men også fra andre partier, at genopretningen af dansk økonomi, de næste skridt, ikke alene bliver et spørgsmål om økonomi, men også bliver de næste vigtige bidrag til at løse klimakrisen, og den ambition deler jeg fuldstændig.

70-procentsmålsætningen står i mine øjne fuldstændig uanfægtet; hvordan vi kommer derhen, skal vi i gang med at diskutere – igen.

Kl. 13:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:29

Morten Østergaard (RV):

Ja, for der er jo sket ganske meget, siden vi før jul blev enige om – et meget bredt flertal i Folketinget med næsten alle partier – at sætte den her ambitiøse målsætning. Men det er jo ikke gjort med klimaloven, selv om den forhåbentlig bliver vedtaget inden længe. Nu er førstebehandlingen lige blevet udsat, men den kommer nu her. Og man kan jo se, at det ikke skorter på opfordringer til at komme i gang. Dansk Industri opfordrer til, vi tager beslutninger, som kan sikre op imod en fjerdedel af forpligtelsen frem mod de 70 pct.; organisationer vidt og bredt anbefaler tilsvarende. De partier, som har dannet grundlag for, at regeringen overhovedet kunne tiltræde for et år siden, har rykket i forhold til det, men også partier i oppositionen har foreslået fremrykkede havvindmølleparker.

Derfor venter vi jo sådan set på, at regeringen er klar. Og jeg har tidligere rykket i forhold til det, også før der gik coronakrise i det, og jeg er optimistisk, i forhold til at vi kan nå det, men jeg ville gerne have en mere håndfast garanti fra statsministeren for, at regeringen er klar til at træffe beslutninger inden sommerferien, som reducerer Danmarks CO₂-udledning; politiske beslutninger, som også kan skabe job og bidrage til den økonomiske genopretning, og som i hvert fald gør, at vi kan sige, at vi ikke har brugt coronakrisen som undskyldning for ikke at gøre noget ved klimakrisen.

Kl. 13:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 13:30

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det kan jeg godt svare ja til. Selvfølgelig kan jeg svare ja til det – det skal vi, og det er der også tid til at få gjort. Jeg har det stadig væk sådan, at vi jo, når vi taler om den mere langsigtede genopretning af dansk økonomi, skal kigge hele vejen rundt. Altså, nu har repræsentanter for Venstre – måske især en – jo virkelig kastet sig ind foran de liberale erhverv og diskussionen omkring det, og jeg er også optaget af de liberale erhverv. Vi er jo så efterfølgende blevet enige om, at de har kunnet åbne op – det oplever jeg egentlig at alle partier har været optaget af – men i mine øjne mangler der et stort fokus på hele Eksportdanmark. Og en verden, der er lukket delvist ned, eller for nogle landes vedkommende helt ned, i lang tid, kan jo have langt større konsekvenser for dansk økonomi end en midlertidig lukning af nogle liberale erhverv – det kan det potentielt have.

Men hvis vi gør det her klogt og i samarbejde med både lønmodtagere og virksomheder, kan vores kæmpestore fordel være, at vi jo kan lave en mere langsigtet genopretning af dansk økonomi, der har et meget, meget klart sigte til det Produktionsdanmark, som kan lave nogle af de grønne løsninger, som vi både kan bruge herhjemme umiddelbart, men som trods alt også vil blive efterspurgt ude i verden. Og jeg synes, det er det arbejde, vi i fællesskab skal i gang med nu; hjælpepakkerne er forhandlet på plads.

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Østergaard for sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:32

Morten Østergaard (RV):

Ja, håbet er som bekendt lysegrønt, men jeg synes, det fik ny næring af statsministerens klare garanti om, at vi tager klimapolitiske beslutninger inden sommerferien, der reducerer Danmarks CO₂-udledning. Så er det jo spørgsmålet om, hvornår vi går i gang, og jeg vil bare sige med erfaringen fra finanskrisen, at de her ting tager længere tid, end man regner med. Altså, man kan jo godt sige: Jamen nu er vi nødt til at vente, og vi skal også vide, hvor stor udfordringen er.

Men virkeligheden er jo denne: Der er 72.000 almene boliger, som står og venter på at blive renoveret. Er der nogen som helst argumenter for ikke at beslutte at sætte det i gang, når vi ved, at to tredjedele af det er klimaskærm og energirenovering? Det kunne man sætte i gang med det samme. Er der noget som helst at betænke sig på i forhold til at begynde at få oliefyr og naturgasfyr ud af varmeforsyningen eller at få sat flere ladestandere op? Altså, min appel til regeringen er, at vi ikke lader alting vente på alting, men at vi faktisk kommer i gang med at træffe de beslutninger, som anbefales af alt fra erhvervslivet og organisationerne til Klimarådet og et kæmpe flertal i Folketinget. Og vi venter egentlig bare på invitationen til at komme i gang.

Kl. 13:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 13:33

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Så giver jeg den nu – for jeg synes, det er klogt. Og jeg synes især, det ville være klogt her i den kommende tid at fokusere på nogle af de opgaver, som vi ved er der, som skal løses, som vi ønsker at løse, og som også kan have en umiddelbar og god effekt i forhold til den hjemlige beskæftigelse. Og så er der jo helt oplagt nogle mere langsigtede klimapolitiske beslutninger, vi skal have til at fungere i en verden, der ser anderledes ud, end den gjorde før coronaen.

I forhold til hastværket håber jeg på en vis forståelse for, at vi igennem de seneste 6 uger nærmest 24-7 har været helt og aldeles optaget af at løse coronaopgaven, og den vil stadig væk koste det meste af min vågne tid, inklusive tiden for alle de mennesker, der er omkring mig. Men det betyder ikke, at vi ikke har plads til det, vi lige har givet hinanden hånden på – nu må man ikke give hinanden hånden, men vi gør det alligevel, dog ikke på den måde, man gør det på på Hjallerup Marked; ja, der skal være plads til inden sommer at vi mødes, og at vi får truffet nogle klimapolitiske beslutninger.

Kl. 13:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Morten Østergaard. Så er det fru Pia Olsen Dyhr, SF.

Kl. 13:34

Spm. nr. US 55

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tak. Jeg vil også starte med at rose statsministeren og i virkeligheden også regeringen for, at man så hurtigt og meget resolut lukkede Danmark ned for at hindre, at smitten bredte sig. Jeg vil i virkeligheden også melde mig i det kor, der siger, at vi fremadrettet skal have fokus på det her forsigtighedsprincip, altså at vi hellere tager det lidt stille og roligt for at sikre os, at smitten ikke spreder sig, end at vi buldrer derudad. For jeg synes sådan set, at det er en del af det at være ansvarlig over for danskerne, og danskerne har jo i den grad vist sig som ansvarlige. Så vi bør honorere det.

Jeg synes også, det er svært at snakke om corona uden også at snakke om en vaccine. Udfordringen er jo at få den udviklet. Det er der rigtig mange gode forskere, der er i gang med lige nu, både i det offentlige og i det private. I virkeligheden lærer vi også af den her krise, at man kan samarbejde på kryds og tværs mellem det offentlige og det private på en meget forbilledlig måde, synes jeg. Men vi får også brug for at masseproducere vaccinen efterfølgende, altså at vi kommer op i volumen. Derfor vil jeg i virkeligheden gerne spørge lidt ind til det her med vacciner og til statsministerens holdning til frasalget af vaccineproduktionen på Seruminstituttet. Det var et frasalg, som tilbage i 2004 – for da overvejede man det også – blev forkastet af et politisk flertal på Christiansborg, fordi der stod i vurderingen fra Sundhedsstyrelsen:

Sundhedsstyrelsen finder, at den optimale måde at sikre vaccineforsyningen i Danmark i en pandemisituation vil være en national produktion af influenzavaccinen.

Derfor forkastede man frasalget. Alligevel besluttede et flertal i 2014 under SR-regeringen, at man skulle gå i gang med salget, og det blev så solgt under en borgerlig regering i 2016 for bare 15 mio. kr. til en saudisk sheik.

Nu står vi så midt i en pandemi – det tror jeg ikke nogen kunne forudse, men lidt ligesom med krig og terror er det jo godt at være forberedt, også selv om man håber, at man aldrig får brug for det. Så derfor vil jeg gerne spørge statsministeren i det her ulideligt klare bagklogskabens lys: Havde statsministeren gerne set, at vaccineproduktionen på Statens Serum Institut ikke var blevet solgt?

Kl. 13:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:36

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil sige det sådan, at jeg i virkeligheden synes, at det her går meget bredere, og det var også det, jeg sagde i min indledning. Jeg mener, at vores håndtering i Europa og blandt dem, man kan kalde ligesindede lande, har afsløret en sårbarhed, som jeg mener er uholdbar. Jeg ønsker ikke en så stor dansk afhængig af andre, hvis den her situation måtte opstå igen, eller hvis vi får en runde to. Det gælder på en række områder. Det gælder produktion af medicin, medicinsk udstyr, respiratorer, værnemidler, udstyr til test og alt, hvad der måtte ligge inde under den kappe. Det betyder selvfølgelig ikke, at der ikke stadig væk kan være en arbejdsdeling.

Jeg synes, det har afsløret en sårbarhed, som jeg mener er uklog, og som jeg mener er uholdbar ind i fremtiden. Det er også derfor, at jeg på mødet i Det Europæiske Råd på torsdag vil stille mig i spidsen, forhåbentlig med opbakning fra Folketinget, for, at vi bliver nødt til, inden vi når til efteråret og en potentiel runde to af det her, at være sikre på, at vi har en hjemmeproduktion nationalt, europæisk, blandt ligesindede lande, der gør, at vi ikke har samme sårbarhed. Der skal i mine øjne alle de elementer, der handler om at kunne sikre sin befolkning mod en pandemi, indgå. Det gælder også vaccinespørgsmålet.

Kl. 13:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 13:38

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er jeg jo glad for at statsministeren siger. Jeg er helt enig og vil gerne give mandat til rådet på den baggrund. Men jeg synes jo netop, det handler om at have hele diskussionen, så vi er forberedt, så vi har værnemidler – og ikke ligesom vi så det, da det brød ud, at Danmark lige pludselig stod med en kritisk mangel på værnemidler, fordi mange af de værnemidler, vi modtager i Danmark, kommer fra Asien og Asien i forvejen var udfordret omkring værnemidler.

Det gælder både værnemidler, og det gælder også i forhold til vaccine. Derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig at spørge statsministeren, om statsministeren vil være åben over for, at vi efter det måske mest akutte sætter os sammen bredt i Folketinget for at diskutere, om vi kunne genetablere vaccineproduktion på statens hænder, og hvordan vi laver et nationalt beredskab til lignende situationer, så vi ikke kommer til at stå i noget lignende igen. Det er jo ikke, fordi man kan gardere sig i forhold til alt i fremtiden, men man kan godt forsøge.

Kl. 13:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 13:39

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Svaret er ja. Selvfølgelig vil jeg ikke alene gerne være med til at diskutere det; jeg mener også, det vil være klogt at gøre. Vi har jo set nogle situationer – hvis ikke man vidste bedre, ville man jo tro, man var med i en dårlig B-film – med lastbiler, der er forsvundet op igennem Europa, og udviklede samfund, der har kæmpet imod hinanden, fordi hjælpemidler og andre ting har været knappe. Det går ganske enkelt ikke. Vi skal selvfølgelig gøre det her klogt, men vi kan ikke, hvis der måtte komme en ny pandemi eller en anden runde, stå i samme situation, hvor stærke, stærke samfund ikke kan tilvejebringe værnemidler og beskyttelse af sine egne befolkninger og for den sags skyld sine egne medarbejdere, eksempelvis på ældreog sundhedsområdet. Så jeg mener allerede, vi skal i gang nu.

I det ligger der jo også en potentielt rigtig interessant indenrigsog erhvervspolitisk strategi i forhold til at få noget dansk produktion op af værnemidler, vi ikke har haft før, og som i øvrigt er i gang. LEGO er i gang med at producere visirer, andre producerer håndsprit til os, nogle laver mundbind. Og tak i øvrigt til dansk erhvervsliv for det.

Men ja, svaret var ja. Jeg kunne have sagt det kort. Beklager.

Kl. 13:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr, sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:40

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen det er jeg jo glad for. Jeg er både glad for det ja, du gav til Morten Østergaard, for klima er jo også væsentligt for SF, og det for her med vaccineproduktion. Så det er jo to jaer. Der tror jeg bare, i hvert fald når jeg ser på det, at der jo er arbejdspladser i det her. For noget af det, der er Danmarks styrkepositioner, har jo både været at producere lægemidler til resten af verden, altså hele den farmaceutiske industri, og så har det været den grønne industri. Det er virkelig vores styrkepositioner, og det er jo en oplagt situation at benytte det i, for vi ved, at når vi kommer på den anden side af krisen, er dem, der kommer godt igennem, dem, der har tænkt skridtet fremad.

Så jeg vil bare sige tusind tak, både for reaktionen over for Morten Østergaard om klima – den er jeg også svært begejstret for – og for reaktionen omkring vaccineproduktion. Du skal ikke være i tvivl om, at SF er klar til forhandlinger.

Kl. 13:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 13:41

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er klart, at i spørgsmålet omkring vaccine – nu tror jeg ikke, vi har mulighed for at gå fuldstændig i dybden med det salg, der har været tidligere – tror jeg nok der var lidt flere nuancer i den diskussion dengang end det, man efterlades med et indtryk af i dag, og alt det materiale må vi jo så have gravet frem, så vi har et fælles grundlag at stå på. Men det ændrer ikke på, at fremadrettet bliver vi nødt til at se på, hvordan vi sikrer en større grad af selvforsynethed, både dansk og europæisk og i øvrigt blandt de samarbejdspartnere, vi har tættest på os.

Kl. 13:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Pia Olsen Dyhr. Så er det fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:41

Spm. nr. US 56

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. I januar 2017 overtager det her famøse saudiarabiske firma statens vaccineproduktion. Før det havde vi i Danmark en sikring på vacciner, der var produceret her, hvis der skulle opstå et behov, også hvis der kom en pandemi. Livsnødvendige vacciner var ikke noget, vi skulle bekymre os om blev en mangel. Sådan er det ikke længere. Det kostede dem 15 mio. kr., og der kom vist sågar en huslejerabat oveni. Så det var i det større perspektiv få penge, må man nok sige, der blev givet for det.

Nu er vi så afhængige af partnerskab med private. Det er mere juridisk kompliceret, det er mere langsommeligt, og vi har ikke den samme mulighed for at sætte gang i en produktion, når der er et akut behov. I Enhedslisten var vi blandt nogle ganske få, der var kritiske over for det dengang, og vi kaldte vaccineproduktionen for kritisk infrastruktur, og jeg mindes, at der mere end ofte blev kigget på os med et skævt smil, som om det var lidt sødt og nuttet sagt, for man mente ikke, det var kritisk infrastruktur, men det sagde vi, og vi sammenlignede vaccineproduktionen med vores skoler og vores sygehuse og vores danske energiforsyning, som der også i den samme periode blev solgt dele af.

Nu står vi så her med et helt tydeligt behov for at sikre forsyningen af vacciner, hvis den skulle blive udviklet – et helt tydeligt behov for at have en vaccineproduktion på fællesskabets hænder. Det var en anden socialdemokratisk regering, der startede det salg, og det var også en anden finansminister og en anden statsminister, og det var fortid, men jeg tror godt, man kan sige, at der er et stort behov for, at den nye socialdemokratiske regering så får sagt, at med det, vi ved nu, var det en fejl, for pandemien var ikke en teoretisk situation, og at vi skulle have haft en vaccineproduktion på statens hænder.

Kl. 13:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren, værsgo.

Kl. 13:44

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen jeg har to ting. For det første er jeg jo ikke afskrækket af et tæt samarbejde med den private sektor, hvad det her angår. Jeg har ingen forestilling om, at vi skal til at have offentlige fabrikker, der laver visirer eller håndsprit eller for den sags skyld udvikler vores medicinalprodukter. Jeg vil gerne sige, at jeg har fuldstændig tillid til danske virksomheder, hvad det angår, for de er i verdensklasse, og de hjælper os lige nu. Hvis ikke dansk erhvervsliv var trådt til,

både i forhold til at lave luftbro for at få importeret massivt flere værnemidler, og hvis ikke en række virksomheder havde omlagt egen produktion for at hjælpe os, ville vi stå i en situation nu, hvor vi givet ikke ville have haft værnemidler nok. Så samarbejdet med den private sektor er jeg ikke bange for, og jeg vil også foreslå, at det fortsætter, og at det er de private virksomheder, der skal producere det, vi har behov for.

Det, der bliver sagt om kritisk infrastruktur og diskussionen om det, er jeg til gengæld meget enig i, og jeg er også enig i rækkevidden af det med den måde, verden har udviklet sig på. Nu forholder vi os selvfølgelig aktuelt meget til en sundhedssituation på grund af corona, men det gælder også sikkerhedspolitisk i forhold til infrastruktur af forskellig karakter, så termen kritisk infrastruktur er i mine øjne kraftigt udvidet, i forhold til hvordan man så på det tidligere. Risikoen for, at købere eller anden form for aktivitet går ind i vores kritiske infrastruktur, er taget til, og det, man kan kalde kritisk infrastruktur, bliver nødt til at være bredere, end vi historisk har set det. Så fremadrettet vil jeg meget gerne, og jeg mener også, at det haster, være med til ikke alene at diskutere det, men også til at få lovgivet, så vi beskytter den kritiske infrastruktur klogere og bedre både i Danmark og i Europa.

Kl. 13:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Skipper, værsgo.

Kl. 13:45

Pernille Skipper (EL):

Det er jeg rigtig glad for at høre, for argumentet var jo dengang, da man solgte det, at det gav et underskud. Så det var en meget kortsigtet økonomisk beslutning, der blev truffet, og det, vi kan se nu, er, at det potentielt set har en masse sundhedsmæssige konsekvenser og også risikerer at have nogle langsigtede økonomiske konsekvenser, og at det simpelt hen var et underskud, det bedre kunne betale sig at have kørt med i nogle år, så vi var sikre på, at forsyningen var her.

Selv om jeg tror, at det er rigtig rart både for mig og mange andre at høre – sådan som jeg hører statsministeren – at det ikke er et salg, man ville gentage i dag, hvis man stod med den samme mulighed, og at det måske ligefrem var en fejl, så gør det det jo ikke godt igen. Man kunne jo også ligefrem indrømme, at Bjarne Corydon var en fejl som finansminister, og det ville heller ikke gøre det godt igen, selv om det ville være rart at høre.

Statsministeren har dog en chance for at gøre det godt igen, så mit spørgsmål er: Vil statsministeren indkalde til forhandlinger med henblik på netop at sikre vores kritiske infrastruktur også omkring vores sundhedsvæsen, både når det kommer til vacciner, produktion af værnemidler og test og for den sags skyld den vigtige og essentielle medicin?

Kl. 13:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 13:47

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, og det var også det, jeg sagde i min indledning: at det mener jeg der er et stort behov for. Vi skal bare have med, at det i mine øjne både skal være et nationalt anliggende, og så skal det selvfølgelig være et europæisk samarbejde og et samarbejde med vores ligesindede lande, fordi ideen om, at alle lande hver for sig skal udarbejde en vaccine, der kan håndtere enhver pandemi, i mine øjne er en forkert strategi. Men det skal vi gøre i fællesskab, og vi skal gøre det med de lande, med hvem vi deler eksempelvis vores sikkerhedspolitiske alliance, og det gælder så selvfølgelig også USA og Israel,

med hvem vi deler et meget naturligt og tæt politisk samarbejde, eksempelvis i EU.

Så vi skal have en national strategi der, hvor det giver mening, og så skal vi have en europæisk strategi sammen med vores nærmeste allierede der, hvor det ikke giver mening at have en national strategi, og de to ting skal jo hænge sammen. Selvfølgelig skal hvert et land jo ikke sidde og udvikle sin egen vaccine. Det ville være for dyrt, og det ville tage for lang tid. Der har vi behov for hinanden.

Kl. 13:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Skipper for det sidste spørgsmål.

Kl. 13:48

Pernille Skipper (EL):

Det er jeg meget enig med dig i. Så kunne vi måske få en bekræftelse – og tak for invitationen også til de her forhandlinger. Vi har meget, vi skal nå inden sommerferien – alt sammen vigtigt og godt – men det er gode tilkendegivelser.

Problemet ved at overlade udviklingen af vacciner, produktionen af værnemidler, testkapacitet osv. til en privat ustyret medicinalindustri er jo både det, at vi kan risikere ikke at stå med den forsyning, vi har behov for, at vi, som vi ser nu, skal betale alt for mange penge for det, fordi efterspørgslen gør, at de kan sætte prisen, som de vil, og også det, at hvis man så udvikler en vaccine og gør det på offentlige hænder, kan man dele sin viden med andre lande, både dem, man har tætte samarbejder med, og dem, man har knap så tætte samarbejder med, til gavn for den globale folkesundhed og ikke bare til gavn for indtjeningen i et medicinalfirma. Så med det udgangspunkt synes jeg at vi skal gå ind i de forhandlinger med et fokus på at sørge for, at det ikke kun lige er vaccineproduktionen, vi får rettet op på igen, men også er en udvidelse af, hvad vi har af kontrol, af hensyn til fællesskabets sundhed på en række sundhedsområder.

Kl. 13:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:49

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg ved ikke, om der nedenunder det her trods alt også ligger en politisk uenighed, i forhold til i hvor høj grad man kan lægge produktionen ud privat. Jeg vil virkelig ikke anbefale, at man begynder at have en offentlig produktion af f.eks. visirer eller andre tekniske hjælpemidler. Det er jeg fuldstændig overbevist om at vores virksomheder kan. Men vores behov for at få opbygget lagre, så vi ikke står i en situation, hvor vi ikke har værnemidler, er jo et politisk ansvar. Der er vi i en ny situation, for vi har ikke prøvet at have en pandemi før, og det kan være, der kommer en runde to.

Jeg kommer i hvert fald ikke til at gå ind i efteråret med den besked til danskerne, at det kan være, at det kommer igen, og så må vi se, hvordan det går. Det er egentlig derfor, jeg allerede i dag – og det hører jeg at flere tager godt imod – anmelder, at vi bliver nødt til at have både en national og en europæisk strategi, så vi ikke bliver bragt i samme situation. Og selvfølgelig skal vi også diskutere vaccinespørgsmålet i den forbindelse.

Kl. 13:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Pernille Skipper. Så er det hr. Søren Pape Poulsen. Værsgo.

Kl. 13:50

Spm. nr. US 57

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Jeg skal også gerne melde mig i koret af dem, der roser regeringen for at have truffet mange rigtige beslutninger i en svær tid. Det vil jeg rigtig gerne anerkende – og også, at vi har stået sammen og fundet hinanden. Folketinget har lavet to store hjælpepakker, hvor jeg tror at vi alle hver især nok kan sige at der er flotte blomster i den buket, men der er bestemt også nogle tidsler, som ikke skulle være der, hvis man nu havde været i en lidt mere almindelig politisk situation, hvis jeg må sige det på den måde.

Jeg synes også, det er vigtigt, at vi diskuterer det. Jeg synes også, at det er vigtigt, selv om vi står i den situation, vi står i, at vi så også har gode diskussioner om, hvornår vi synes noget er rigtigt eller forkert. Nogle gange kan man sådan i den offentlige debat få den, synes jeg, misforståede tilgang, at hvis vi ikke er enige om alt, står vi ikke sammen. Det er jeg ikke enig i. Man kan godt stå sammen om noget og stadig væk være uenige. Det synes jeg jo sådan set bare er demokrati og folkestyre.

Men nu tænker jeg sådan set også, at selv om vi står midt i det, skal vi tænke videre på måske ikke bare det næste skridt, men de flere skridt, der kommer, når vi kommer lidt på den anden side af det her. Vi skal også have råd til at investere i vores hospitaler i fremtiden, vi skal også have råd til at have et velfærdssamfund i fremtiden, så de liv, vi redder i dag, ikke tabes igen.

USA kæmper lige nu voldsomt med deres økonomi, og de europæiske lande er jo rigtig lukkede af gode grunde, og det vil få betydning for vores eksporterende virksomheder. Det er der ingen tvivl om. Derfor er det også afgørende for os selvfølgelig, at vi husker at have det lange sigte i fokus, når det gælder dansk økonomi. Antallet af arbejdsløse kan jo bekymre enhver, som det ser ud lige nu. Virksomhederne er stærkt udfordrede på trods af hjælpepakker.

Så jeg har bare sådan et første åbent spørgsmål i min første runde her: Hvordan ser statsministeren de udfordringer, der venter vores samfund? Er det ikke allerede nu tid til at sige, at der bliver ting, vi ikke får råd til de kommende år?

Kl. 13:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:52

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er sjovt, hvor hurtigt man vender sig til i spørgetimer, at det er sådan nogle korte, præcise spørgsmål, man helst skal svare ja eller nej til, og så kommer der sådan et bredere og egentlig sådan set ret tænksomt spørgsmål: Hvad er det egentlig, vi kigger ind i?

Altså, svaret på det er vel, at alle i dag globalt, europæisk og herhjemme er enige om, at det, der startede som en sundhedskrise, kommer til at sætte sig langt stærkere i økonomien end først antaget. Som hr. Søren Pape Poulsen selv siger – modsat situationen i Danmark, hvor vi begynder at åbne vinduet op – er rigtig mange samfund fortsat lukket ned, og da vi er en lille åben økonomi, der i høj grad lever af vores eksport, så er de langsigtede potentielle konsekvenser af det langt mere alvorlige end det, vi har brugt mest tid på at diskutere igennem den senere tid, nemlig en række af de virksomheder, som nu er blevet åbnet op, og hvor man må antage at der under alle omstændigheder ret hurtigt vil kunne rejses en indenlandsk efterspørgsel. Og hvis verden går ind i dybfryseren og vedbliver med at være der, hvordan håndterer vi så eksportspørgsmålet? Det kræver ret stor omtanke.

Jeg tror selv, at det har en meget tæt sammenhæng med det, både fru Pia Olsen Dyhr og hr. Morten Østergaard var inde på, nemlig den grønne omstilling og klimakampen. Det bliver en meget stor del af svaret for at sikre, at det, der midlertidigt er en udfordring – en kæmpe udfordring – for dansk erhvervsliv, ikke bliver det strukturelt. Det er jo det, der i mine øjne er vores opgave. Hjælpepakkerne er

midlertidige, og derfor kan man også forsvare at bruge i omegnen af 400 mia. kr. – vi har lav offentlig gæld, lav rente, så det kan vi godt – men de har jo midlertidighedens karakter, og vi skal gøre, hvad vi kan, for at det ikke bliver en strukturel udfordring.

Så er vi i en situation, som hr. Søren Pape Poulsen siger, hvor vi ikke har råd til noget? Hmm, den dosmerseddel kan jeg ikke skrive for nærværende, for vi kender ikke de langsigtede konsekvenser. Men jeg tror, situationen kommer til at kræve langt større kreativitet, end hvad vi har været forvænt med i den økonomiske politik igennem de senere år – altså kreativitet på den ansvarlige, kloge måde, ikke sådan noget med bogføring, vel? Det var ikke det. (*Munterhed*).

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Søren Pape, værsgo.

Kl. 13:55

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Sund kreativitet er altid godt. Der er jo i den seneste tid blev brugt milliarder og atter milliarder – eller i hvert fald stillet milliarder af kroner til rådighed, kan man sige. Det har vi jo gjort for at redde flest muligt arbejdspladser, og det har vi jo gjort, fordi det har været nødvendigt, og fordi alternativet havde været værre. Det har også den konsekvens, at sparegrisen er slået i stykker. De penge, vi bruger nu, kan jo ikke bruges igen. Coronamilliarder er også rigtige milliarder. Det får man nogle gange lyst til at sige, for debatten kan nogle gange virke lidt skæv, og jeg kan godt forstå, at befolkningen kan undre sig over, hvor vi har alle de milliarder fra lige nu, når vi nogle gange kan diskutere nogle meget små beløb. Det er bare for at sige, at de penge, der er brugt, jo skal betales tilbage.

Så for at komme mit første spørgsmål lidt nærmere: Kunne statsministeren forestille sig, at hun bliver nødt til sammen med de partier, der har bragt hende til magten, at gøre op med nogle af de løfter og forståelser, der er lavet, om en større offentlig sektor, eller forventer statsministeren, at det her bliver finansieret via det, jeg frygter, nemlig skattestigninger?

Kl. 13:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 13:56

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Helt grundlæggende har jeg det sådan, at det, vi synes politisk var vigtigt, inden coronaen ramte os, synes vi også er vigtigt efterfølgende. Vi har ikke et ønske om en offentlig sektor, som igen skal slå ind på en sparekurs, for behovet for at investere i de næste generationer og have en ordentlig og værdig ældrepleje er jo ikke blevet mindre. Eksempelvis det at dække det demografiske træk, som er en prioritet hos en række partier til venstre for Socialdemokratiet og Radikale Venstre, er jo stadig lige så vigtigt. Det mener jeg ikke at der er grundlag for at anfægte. Vores ønske om, at nedslidte skal se ind i en mere retfærdig tilbagetrækning end det, der er tilfældet i dag, er uændret. 70-procentsmålsætningen på klimaområdet er det samme.

Men vi bliver da nødt til at gøre det i fællesskab. Jeg håber ikke, at den langsigtede økonomiske givet også den faseopdelte genopretning af dansk økonomi kun kommer til at finde sted med nogle partier i Folketinget. Jeg håber da, at det samarbejde, vi har set hen over den seneste tid, også kan strække sig til store dele af det. Men vi skal tænke os rigtig, rigtig godt om, når det gælder, hvilke redskaber vi tager i brug, og derfor skal man selvfølgelig ikke bare sætte skatten op – eller for den sags skyld bare sætte den ned.

Kl. 13:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Søren Pape for det sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:57

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg har jo fuld forståelse for det, statsministeren sagde om, at det, man har ment, før vi stod den her situation, mener man stadig væk, og at man stadig har de ønsker. Sådan har vi nok alle sammen. Der er mange ting, vi kunne ønske os, men vi er vel også enige om, at pengene i hvert fald skal være der. De skal så skaffes på forskellige måder.

Selv om vi har lavet hjælpepakker, er der jo rigtig mange virksomheder, der er lukningstruede, eller også bliver de det i hvert fald – det må vi være enige om – og de virksomheder, der har størst gavn af dem, kommer nok heller ikke ud af det her uden ar. Og vi vil sandsynligvis se, at der er nogle konkurrencevilkår, der vil være stærkt forringede, fordi markederne nu opfører sig, som de gør. Og vi er, som statsministeren også har været inde på, en lille åben økonomi. Vi er afhængige af hele verdensmarkedet. Derfor vil højere afgifter og skatter jo bare forringe situationen.

Nu er der blevet givet et par håndslag og garantier her i dag, et til hr. Morten Østergaard, et til fru Pia Olsen Dyhr og en halv garanti til fru Pernille Skipper, hørte jeg, så skal vi så ikke sige alle gode gange fire og sige, at vi får en garanti med herfra om, at regningen for det her ikke bliver placeret hos danskerne eller i virksomhederne i form af skattestigninger?

Kl. 13:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 13:58

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, vi skal give hinanden et håndslag på, at vejen igennem den her krise bliver så klog og så retfærdig som overhovedet muligt. Andre kriser er ofte, hvis man kigger tilbage, blevet betalt af nogle i samfundet og ikke af andre. Jeg synes, at vi så at sige skal gå solidarisk til værks. Men jeg vil gerne samtidig sige, at jeg ikke har nogen planer om, og jeg kommer ikke til at anbefale, at man bare nu går ud og forhøjer afgifterne en masse og potentielt gør det endnu sværere at drive en virksomhed, for selvfølgelig vil mange virksomheder have det svært på grund af coronakrisen. Den rammer dem, og den rammer danske lønmodtagere, men jo potentielt også dansk økonomi. Så vi skal gøre det her klogt.

Jeg er jo i meget tæt dialog med dansk erhvervsliv om, hvordan vi kan udnyttet det, at vi faktisk er i gang med at åbne op, til at være en konkurrencefordel for dansk erhvervsliv, og kombineret med indsatsen på klimaområdet har vi forhåbentlig en mulighed for faktisk at gøre noget, der får os til at vinde på alle parametre, hvis vi er rigtig, rigtig dygtige i fællesskab.

Kl. 13:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Søren Pape Poulsen. Så er det fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 13:59

Spm. nr. US 58

Pernille Vermund (NB):

Tak for ordet. På vegne af Nye Borgerlige vil jeg også gerne tilslutte mig koret. Det har været klogt, og det har været rigtigt, at man lukkede Danmark hårdt ned og fik brugt med smittespredningen i første omgang. Nu står vi over for fase to. Det gør vi, dels fordi danskerne har taget de råd, der er givet, til sig, dels fordi vi, tror jeg, har formået at samarbejde konstruktivt. Det har betydet meget.

Næste fase er så genåbningen, og i går skrev de økonomiske vismænd i en kronik i Information, at de advarer imod at gå videre med klimaafgifter, så længe Danmark og resten af verden befinder sig i en økonomisk krise. I stedet foreslår vismændene at sænke elafgiften her og nu for at give danskerne flere af deres egne penge mellem hænderne, så økonomien kan komme op i gear, og så arbejdspladserne sikres. Vismændenes kronik kan dårligt læses som andet end en opfordring til regeringen om nu at bruge den sunde fornuft i den økonomiske politik. Lavere skatter og stop for nye afgifter er godt for væksten, godt for velstanden og godt for danske arbejdspladser.

Der skal ikke herske tvivl om, at jeg og Nye Borgerlige generelt er imod klimaafgifter. Men jeg vil gerne spørge statsministeren, om regeringen vil følge vismændenes råd og garantere over for danskerne og danske virksomheder, at så længe krisen raser, så længe økonomien ikke er på fode igen, bliver der ikke indført klimaafgifter. Jeg ved godt, at venstrefløjen og Radikale Venstre står og tripper for at indføre klimaafgifter og gøre hverdagen dyrere for danskerne; det er jo sådan set hele regeringens parlamentariske grundlag, som kræver klimaafgifter pålagt danskerne og virksomhederne på bekostning af danske arbejdspladser. Så jeg er interesseret i at få at vide, om statsministeren har valgt side: Står regeringen på fornuftens side sammen med vismændene og siger nej til CO₂-afgifter indtil videre, eller får venstrefløjen deres vilje?

Kl. 14:02

Første næstformand (Karen Ellemann): Statsministeren.

Kl. 14:02

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der er sådan en fascinerende evne her på Christiansborg til, at man altid kobler sit eget synspunkt med sund fornuft, og når vismændene siger noget, som man selv er enig i, er de også fornuftige. Så kan der gå en uge, og så siger de noget, som man er uenig i, og så er det utrolig ufornuftigt.

Jeg synes, det er en rigtig, rigtig god idé at basere vores politik på sund fornuft. Det er også en ualmindelig god idé at tage bestik af en ny situation. Man kan i mine øjne ikke bare køre videre med noget som helst, som om corona ikke var hændt, for coronaen er her, og coronaen har vist sig at være mere ødelæggende over for vores økonomi, end de fleste havde forestillet sig. Derfor kan man ikke bare vende tilbage og tage det gode gamle katalog frem, hvad enten det er topskattelettelser, eller det er afgifter på flyrejser, og sige, at det stadig væk er løsningen. Der bliver vi simpelt hen nødt til i fællesskab at være dygtigere og se ind i den nye tid.

Lad os bare tage flyafgifter, som jo var noget, mange var inspireret af inden corona, men der er ikke nogen fly, der flyver nu. Der flyves ikke, og det sætter da den diskussion i et andet lys. Altså, vi er jo gået fra, at rigtig mange mennesker rejste, også endda billigt, til at ingen rejser. Nu skal vi jo på et tidspunkt i gang med at rejse igen, men selvfølgelig vil der være nogle forhold, man bliver nødt til at tage bestik af, og det gælder hele vejen rundt.

Ingen kan i mine øjne tilrettelægge klimaindsatsen uden at se på, hvad de økonomiske konsekvenser bliver af coronaen. Derfor, jævnfør hr. Søren Pape Poulsens ord, skal man også passe på ikke bare at brænde alle pengene af på en gang, og jeg ved godt, at der hele tiden er sådan en utålmodighed i den politiske diskussion, for nu skal vi så med det samme have lavet en økonomisk genopretning, men det er vel meget klogt at kende alle konsekvenserne af coronaen, før man laver den fuldstændige genopretning. Det betyder ikke, at man ikke kan gå i gang med noget nu, som jeg lige talte med hr. Morten Østergaard om, men der er noget i at få det faseinddelt og ikke få

brændt alle pengene af, for så kan man jo på et andet tidspunkt pludselig stå med en opgave, man så ikke kan løse.

Kl. 14:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 14:04

Pernille Vermund (NB):

Det lød som en garanti til flyselskaberne og rejsebranchen om, at der ikke her og nu kommer klimaafgifter på flytransport. Jeg hørte ikke noget om de øvrige sektorer, og det må de så vente på.

En pointe for vismændene at slå fast i kronikken var, at politikerne skal afholde sig fra at subsidiere, altså at give tilskud til den ene såkaldt grønne løsning frem for den anden i klimapolitikken. Vismændene forklarede indgående, at det er en både usikker og ineffektiv måde at drive klimapolitik på, når politikerne deler tilskud ud til det ene frem for det andet. Så spørgsmålet er her: Vil statsministeren følge vismændene eller venstrefløjen på det punkt?

Kl. 14:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 14:04

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil i alle mine gerninger bestræbe mig på at følge mit eget forhåbentlig relativt fornuftige, balancerede udgangspunkt og hverken kronikker i Information eller enkeltelementer i andre partiers politik. Jeg synes nu, at når man kigger vores historie igennem, vil man kunne se ganske mange eksempler på et offentligt-privat partnerskab, herunder støtte, der har gjort, at Danmark i dag er en af de stærkeste klimanationer, og hvis ikke man havde set det tætte samarbejde, f.eks. på vedvarende energi, på økologi, på energieffektivisering, så tror jeg slet ikke, Danmark havde stået, hvor vi står i dag. Den måde at arbejde på og den måde at tænke på, altså at den ene sektor kan efterspørge noget fra den anden for så at stimulere en efterspørgsel, som starter som en dansk efterspørgsel, men ender som en global, er jo en genistreg. Så jeg kan ikke stå og afsværge mig, at man ikke kan bruge det redskab også fremadrettet.

I det hele taget tror jeg, at vi med den kolossale udfordring, vi både har med corona og med klima, skal passe på med ikke at bruge spørgetimen til at sige, at vi i hvert fald ikke må det, det og det, for hvad er der så egentlig tilbage til sidst at løse de to kriser med?

Kl. 14:06

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til statsministeren. Så er det det sidste spørgsmål fra fru Pernille Vermund. Værsgo.

Kl. 14:06

Pernille Vermund (NB):

Statsministeren kalder det en genistreg. Jeg havde personligt håbet på, at statsministeren vidste, at når politikere skaber en arbejdsplads et sted, så er det på bekostning af flere arbejdspladser andre steder. Socialisme er ikke løsningen, og det er det heller ikke i krisetider. Jeg kunne godt tænke mig at spørge, om det skal være kursen ud af krisen fra regeringens side sammen med venstrefløjen og Det Radikale Venstre, altså at opkræve flere af danskernes penge, fordi I mener, I er bedre til at bestemme, hvordan danskerne skal leve deres liv, end danskerne selv er.

Der er jo ét sted, hvor man kunne vise en lille smule respekt for danskernes ret til at bestemme over deres egne penge, nemlig danskernes feriepenge – de indefrosne feriepenge. Giv dem tilbage til danskerne, lad staten lægge ud i første omgang, og lad virksomhederne indbetale dem, når likviditeten er til det. Det er et stort milliardbeløb, som kunne frigives til gavn for det private forbrug, til gavn for virksomhederne, til gavn for danske familier. Vil regeringen ikke bare på det her ene punkt vælge en anden vej i stedet for, som det ofte sker på venstrefløjen, at tage magten over danskernes tilværelse. Altså, vil statsministeren være med til at give danskerne deres indefrosne feriepenge tilbage?

Kl. 14:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 14:07

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror egentlig, at både jeg og finansministeren i flere omgange har sagt, at hvis der er en løsning i det med feriepengene, kigger vi gerne på det. Der er en likviditetsudfordring, og kan den løses med feriepengene, kan vi jo godt overveje det.

Jeg vil gerne have mig frabedt mig at betragtes som socialist. Det har Socialdemokratiet afsværget sig for ufattelig mange år siden, og jeg vil egentlig tro, at det samme gælder for hr. Morten Østergaard. Jeg er lidt mere usikker på, hvordan ordet klinger herovre. Jeg er det i hvert fald ikke, jeg er Socialdemokrat, og det er noget ganske, ganske andet. Ja, heldigvis for landet. (*Munterhed*). (*Pernille Vermund* (NB): Vi har afsværget os socialisme her – er det det, vi hører?) (*Første næstformand* (Karen Ellemann): Det er statsministeren, der besvarer spørgsmålet. Værsgo til statsministeren, der er 15 sekunder tilbage.)

Det kan være, vi snart skal have en længere session om ideologierne og forskellene deri.

I forhold til det her med klimaspørgsmålet vil jeg blot, i forbindelse med at hr. Morten Østergaard før eksempelvis rejste spørgsmålet om Landsbyggefonden og det, at vi står over for at skulle renovere i den almene boligsektor, sige, at det bør have et meget, meget klart klimasigte. Er det en dum måde at indtænke et potentielt bidrag til en kickstart af dansk økonomi, beskæftigelse, en masse små håndværkere, der kan komme i sving, samtidig med at man får et positivt udkomme på CO₂-regnskabet? Nej, det er det da ikke, det er da den rigtige måde at tænke på. Og det er det, der i høj grad har kendetegnet den grønne omstilling i Danmark siden 1970'erne, og det er grunden til, at vi i dag står så stærkt.

Så selv om man tilhører en anden økonomisk tænkning end den socialdemokratiske, skal man ikke være så bange for det, for det har i høj grad båret god frugt.

Kl. 14:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til statsministeren. Og tak til fru Pernille Vermund for spørgsmålene.

Den næste spørger er Liberal Alliances leder, hr. Alex Vanopslagh. Værsgo til det første spørgsmål af 2 minutters varighed.

Kl. 14:09

Spm. nr. US 59

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg skulle lige til at sige, at det kan jeg også afsværge til en start, altså sige: Jeg er ikke socialist. Det er også helt utroligt med al den snak om skattelettelser, der er i det her Folketing i dag. Det vil jeg for en sjælden gangs skyld faktisk ikke bidrage til.

Derimod vil jeg egentlig gerne følge op på de spørgsmål, som min kollega hr. Jakob Ellemann-Jensen stillede. Min første tanke, da han spurgte ind til det her med uklarheden om den langsigtede strategi, og hvad der skal ske i forbindelse med genåbningen af Danmark, var, at det da var pokkers, for det var jo mine spørgsmål, som hr. Jakob Ellemann-Jensen havde taget. Great minds think alike. Men der opstår jo så det held i uheldet, at statsministeren ikke giver tilstrækkelig præcise og klare svar på spørgsmålene, og derfor kan jeg jo sagtens følge op på det. For der er stadig væk en uvished om, dels hvad det er for et mål, man styrer efter fra regeringens side, dels hvad det er for en strategi, man følger, dels hvilke konsekvenser det har. Og så længe der er usikkerhed og uklarhed om det, vil der jo være uvished om fremtiden; det vil der selvfølgelig i et eller andet omfang være lige meget hvad.

Jeg tror, at det til en start for sådan at skabe mere klarhed om de her spørgsmål vil være hjælpsomt at få besvaret to spørgsmål. Det ene vedrører at få bekræftet, at indtil der er udviklet en vaccine — om det så er om 1 år, 1½ år eller 2 år — vil danskerne ikke være frie så at sige. Der vil være dele af samfundet og erhvervslivet, der er nedlukket. Der vil være begrænsninger på vores adfærd med krav om social afstand, og det er måske ikke muligt at afholde bryllupper, konfirmationer og begravelser eller at besøge ældre på plejehjem, eller også skal vi gøre det på en ny måde, og samfundet vil i et eller andet omfang være lukket ned. Det vil være den ene ting, det vil være godt at få en bekræftelse på, altså på, at det umiddelbart er sådan.

Det andet vedrører at blive helt præcis på, hvad det er for et mål, regeringen styrer efter. Er det den grønne kurve, som sundhedsministeren tidligere har fortalt er den, man ønsker at følge, men som man så ikke følger længere, fordi den holder sig et stykke nede? Eller styrer man efter et lavt smittetryk, altså et smittetryk på omkring 1? Hvad er det for et af de to mål, eller er det måske et helt tredje, som regeringen styrer efter? Det tror jeg egentlig ikke er klart for mange danskere. Og deraf følger der selvfølgelig spørgsmål om, hvad strategien er, og hvad konsekvenserne af den strategi er.

Kl. 14:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 14:11

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vores mål er uforandret at redde liv. Det er en sundhedskrise. Som nummer to er det at sikre, at det danske sundhedsvæsen, inklusive dets medarbejdere og alle andre patienter, ikke bryder sammen. Og som nummer tre er det, at vi kommer så godt igennem det her økonomisk, som det overhovedet kan lade sig gøre i en verden, der oplever meget, meget store konsekvenser. Det er det, der er målet.

Det, vi hele tiden har sagt, er, at vi vil være inde i den grønne kurve. Vi har ikke sagt, at vi vil ligge på højdepunktet af den grønne kurve. Hvordan skulle man kunne styre efter det, når der er så mange elementer, der indgår i, hvordan smitten spreder sig eller ikke spreder sig i et samfund?

Det er det, der er målet. Og det er en mærkelig bekræftelse at søge, når alle i Folketinget godt ved, at ingen af os ved, hvordan den her sygdom ser ud om 1 år. Der er ingen, der aner det. Der er ingen, der aner det i Danmark. Der er ingen, der ved det i Europa. Der er ingen, der ved det i Singapore, i Sydkorea eller i Asien. Vi ved det ganske enkelt ikke. Og derfor ville det da være mærkeligt, hvis jeg skulle stille mig op i dag – det ville også være et utrolig nedslående synspunkt at komme med – og sige, at i 1 år, i 2 år eller i 25 år ser tingene ud på en bestemt måde. Det ville da være – undskyld mig – totalt utroværdigt. Vi kender sygdommen, som den har udviklet sig indtil nu, og der ved vi, at adfærd, opførsel, har en meget, meget stor betydning for, hvordan smitten udvikler sig, hvordan smittetrykket udvikler sig, antallet af indlæggelser, antallet af danskere, der har behov for respiratorer. Det er det, vi ved.

Så ved vi, at det er lykkedes i Danmark at slå ret hårdt ned og få sygdommen under kontrol, og at vi derfor som et af de få lande kan åbne op. Vi ved også, at vi risikerer med den åbning at gå for langt og derfor skal lukke ned igen. Det er nogle af de ting, vi ved, men vi ved ikke, præcis hvordan vi skal gøre det. Derfor må vi bruge vores sunde fornuft og den sundhedsfaglige vurdering. Det er ret beset nogle af de ting, vi ved. Hvordan tingene ser ud om 1 år, ved vi ikke, men det, jeg til gengæld ved, er, at ingen i Danmark vil kunne leve isoleret i et helt år. Så hvis vi kigger ind i en sygdom, der strækker sig over lang tid, er vi i mine øjne tvunget til at finde en måde, som danskerne kan være sammen på og passe på hinanden på under nogle andre omstændigheder end det, vi har været vant til.

Kl. 14:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 14:13

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg tror ikke, det ville være utroværdigt at melde mere klart ud, hvad det er, man styrer efter, eller hvad man umiddelbart forventer. Man kan se i Tyskland, at det er meget klart, at man styrer efter at have et smittetryk, der maks. er på 1, og man begynder også at tale om, hvad den langsigtede plan er. I Østrig har man også lavet en større faseinddelt plan. I Sverige, som jeg jo nok ikke umiddelbart vil anbefale som et foregangsland, er der i hvert fald klarhed om, at det er flokimmunitet, der er målet. Når jeg ser på lande rundtomkring i verden, er det ikke sådan, at det i sig selv er utroværdigt at sige, hvilket mål man styrer efter, og der kan jeg forstå, at det lidt er nogle forskellige mål. Men umiddelbart må konklusionen være, at vi skal holde smitten lavt nede, men vi skal også åbne op, så der er noget erhvervsliv, og samtidig er der signaler fra statsministeren, fra myndighederne om, at indtil der er en vaccine, vil der være en eller anden grad af nedlukning af samfundet.

Det er da relevant at få det bekræftet, fordi det åbner op for nogle nye spørgsmål, som vi før eller siden skal besvare lige meget hvad. Skal de dele af erhvervslivet, der ikke kan åbne op, have hjælpepakker i 18 måneder, hvis det er 18 måneder, der går, før der er en vaccine, eller vil de om 4 måneder få at vide, at nu er det slut med hjælpepakkerne? Det er jo bare ét spørgsmål. Hvis man ikke styrer efter den grønne kurve, men styrer efter et lavt smittetryk, jamen så er der jo en diskussion om, at vi hurtigst muligt skal have genindført patientrettighederne i det danske sundhedsvæsen. Så det er da relevant at få nogle klare svar fra regeringen. Jeg prøver ikke at tvinge regeringen til at være utroværdig. Tværtimod ser jeg det snarere som en hjælp til at få klarhed om de langsigtede planer for Danmark.

Kl. 14:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 14:15

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nu skal man aldrig nogen sinde afsløre ens fortrolige samtaler, hverken med hjemlige politiske samarbejdspartnere eller ude i den store verden. Jeg bruger ganske megen tid på at tale med mine politiske statsministerskollegaer i de lande, hvor det er muligt at åbne op, og jeg siger ikke for meget, når jeg siger, at de samtaler er behæftet med meget, meget stor refleksion, mange svære overvejelser og dilemmaer og en iagttagelse af, hvad hinanden gør.

Jeg vil meget gerne være med til på dansk jord, at vi gør det, vi allerede har aftalt, også med Venstre, at vi i forhandlingerne omkring fase to også kigger ind i, hvis nu alt går, som vi gerne vil have det til at gå, hvad vi så kan kigge ind i umiddelbart derefter. For jeg forstår godt, at mange gerne vil kunne se sig selv i en åbningsstrategi af Danmark, bare vi er enige om, at det hele afhænger af, om vi bliver ved med at gøre alt det, der skal til, for at smitten ikke kommer ud af

kontrol. Så det er med alle mulige forbehold, men det, vi har aftalt at tilvejebringe, synes jeg vi skal tilvejebringe i fællesskab.

K1. 14:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Alex Vanopslagh til det sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 14:16

Alex Vanopslagh (LA):

Tak. Det sidste omkring, at vi skal blive ved med at holde social afstand, hvad jeg hører der indirekte bliver sagt, er jeg naturligvis fuldstændig enig i; det er svært at være andet. Jeg tror også, at meget af det her i en politisk forstand handler om, i hvor høj grad man kan have tillid til, at danskerne vil overholde det. På den ene side er der en ret høj grad af tillid – jeg oplever ikke altid det samme hos regeringen – og på den anden side skal man også have blik for danskernes tålmodighed på den lange bane. Det er et svært dilemma, men det er også en debat, jeg synes er relevant at tage, når man ser ind i en lang periode, hvad statsministeren indirekte bekræfter, hvor vi skal have en adfærd, der er anderledes, end den tidligere var, i en del tid frem, formentlig indtil der er en vaccine.

Men jeg vil egentlig høre i forbindelse med den proces, som statsministeren skitserer – jeg tror også, hr. Jakob Ellemann-Jensen var en smule inde på det: Kunne det være en idé efter norsk forbillede at nedsætte en form for ekspertgrupper med både epidemiologer og økonomer, der kommer med et oplæg til regeringen eller til partilederne, som en slags følgegruppe, eller er der noget, der gør, at den norske model ikke vil være særlig anvendelig i Danmark?

Kl. 14:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 14:17

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi kan altid diskutere, hvordan vi tilrettelægger arbejdet bedst muligt, og jeg har også selv haft lejlighed til at kigge ned i de norske papirer og jo i særdeleshed i de danske papirer.

Jeg synes, det er en meget, meget grov påstand – meget, meget grov påstand, som jeg faktisk ikke vil have siddende på mig – at jeg ikke har tillid til danskerne. Jeg kan godt se, at tingene skrider lidt i den offentlige debat i Danmark, og at man bare kan smide de her ting på bordet. Men at stå og sige, at jeg ikke har tillid til danskerne – byggende på hvad? Altså, Danmark og danskerne har lige vist på fænomenal vis, at vi kan finde ud af at håndtere en situation som den her. Jeg vil ikke have det siddende på mig. Min tillid til danskerne er kæmpekæmpestor, men jeg er da fuldstændig opmærksom på, at det, vi beder om, er helt vildt, og at vores almindelige måde at være mennesker på er udfordret af, at vi skal holde den afstand, og derfor er der ikke nogen, der kan forvente, at alle kommer til at leve op til den til punkt og prikke, men at veksle det til, at jeg som statsminister ikke har tillid til danskerne – det vil jeg gerne have mig frabedt. Det bliver jeg nødt til at sige.

Kl. 14:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Alex Vanopslagh for spørgsmålene.

Den sidste spørger i spørgetimen er Alternativets leder, og det er hr. Torsten Gejl. Værsgo.

Kl. 14:18

Spm. nr. US 60

Torsten Gejl (ALT):

Tusind tak. Det er også klart for os i Alternativet, at coronakrisen har ført til masser af ulemper for masser af mennesker på alle niveauer i samfundet, og det er også derfor, vi forhandler i mange ministerier om at prøve at hjælpe samfundet igennem coronakrisen. I Alternativet er vi glade for at deltage i de forhandlinger, og også fra os skal der selvfølgelig lyde en ros til regeringen for at håndtere det her så grundigt og så effektivt – og også til alle de andre partier for at afholde sig fra at udnytte situationen til at skabe ævl og kævl og bøvl og politisk strategi. Og vi håber, det varer ved hele krisen ud, at vi kan arbejde på den her måde sammen.

Krisen har også nogle ganske få lyspunkter – man tør næsten ikke sige det, men det har den jo også – f.eks. stortrives klimaet, miljøet, og flere dyrearter trives som aldrig før. Derfor vil jeg spørge statsministeren: Er der nogle af de her nye erfaringer, som vi har fået i forhold til den måde, vi har været nødt til at samarbejde på her i coronakrisen, som vi måske kunne tage med ud af krisen med henblik på at styrke den bæredygtige omstilling? F.eks. har vi jo holdt utrolige mængder af digitale møder, ikke bare her, men i hele samfundet; noget af det fungerer, noget af det er lidt svært, men vi er da i hvert fald lykkedes med at holde utrolig mange møder, og det har sparet os uendelige mængder af CO2-udledende transport. Kunne man fortsætte med det i en eller anden form, eller er der andre ting, som statsministeren har lært eller vil pege på at man kan tage med ud af den her krise til gavn for klimaet og miljøet?

Kl. 14:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 14:20

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er et godt spørgsmål. I første omgang vil jeg også mene, at den ros, der her i dag tilgår regeringen, i forhold til håndteringen af første del af corona, for mit vedkommende går tilbage til Folketinget, fordi jeg synes, at det danske folkestyre har vist sit værd, og jeg er egentlig dybt imponeret over, at ti partier med forskellige synspunkter – det har man også kunnet høre i dag – har kunnet sammensætte en buket, som hr. Søren Pape Poulsen sagde, hvor der givet er nogle farver og nogle blomster, man har nydt lidt mere, men samlet set har det været overbevisende, synes jeg, og vi kan jo se et helt samfund, som er dybt taknemligt over, at vi ikke brugte tiden på ævl og kævl, som vi har en vis tradition for herinde, men faktisk brugte den på at løse opgaven.

Til det her med, om vi tager nogle erfaringer med os, vil jeg sige, at det tror jeg da vi gør. Jeg vil sige, at da vi startede op – mange har garanteret haft samme oplevelse – var det rigtig svært for folk at gennemføre de der videokonferencer og finde ud af at mute og sådan den almindelige mødedisciplin, og der kan man jo se, at det er blevet bedre og bedre. Og pludselig skal man ikke hænge i myldretiden, og der er arbejde, man godt kan lave hjemmefra – for nogle jobfunktioner, jo ikke for alle, men for nogle. Nogle har også erfaret, at man ikke behøver at rejse langt for at mødes; man kan sidde på tværs af jordkloden og nå gode resultater, og nogle af de ting synes jeg da klart vi skal tage med os ind i den fremtid der ligger efter det her. Men jeg vil jo ikke en anden gang anbefale en så stor opbremsning i vores økonomi, for det kan potentielt skade klimaet endnu mere på den lange bane, fordi landene nogle steder simpelt hen vil have svært ved at løse klimaopgaven, men jeg tror da, at vi gør os gode erfaringer med noget af det, der sker i den her krise. Det tror jeg.

Kl. 14:22

Torsten Gejl (ALT):

Det tror jeg også. Ikke engang Alternativet tror, at det vil gavne klimaet at sætte hele samfundet i stå her og nu. Coronakrisen har også lært os, at vores samfund helt uventet kan blive kastet ud i en økonomisk krise med en meget stor ledighed som følge. Vi har også

lært, at det sociale sikkerhedsnet i sådan en situation måske ikke er helt så stærkt, som vi tror. Blandt mange eksempler kan man nævne, at nogle mennesker har følt sig tvunget til at gå på arbejde, selv om de måske selv er sårbare over for coronaen, eller selv om de måske er bange for at bringe smitte tilbage til sårbare børn.

Det er selvfølgelig noget, vi håndterer her i Folketinget. Det er vi i gang med, og det har vi tænkt os at gøre på en god måde, men det havde jo været hensigtsmæssigt, hvis folk i den situation kunne være faldet tilbage på en borgerløn. I Alternativet går vi jo ind for borgerløn, altså en ubetinget basisindkomst, så man kan tage en pause fra arbejdsmarkedet for at uddanne sig, for at passe børn eller for at forebygge stress. Nu ser vi, at det faktisk også kunne have været meget nyttigt i den her situation. Er der nogle af de tanker, som statsministeren gør sig med henblik på de forandringer, der kunne være på arbejdsmarkedet i sådan en situation her, der måske gør, at man kan overveje at forstærke samfundets sociale sikkerhedsnet med en form for ubetinget basisindkomst?

Kl. 14:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

Kl. 14:24

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nej, nej, nej. Jeg bliver nødt til at være hudløst ærlig og sige, at jeg betragter ideen om borgerløn som en af de virkelig ikke særlig gode ideer. Jeg synes, man skal gå på arbejde. Jeg synes, man skal forsørge sig selv og sin familie, og jeg synes, at princippet om ret og pligt, at man bidrager, er fuldstændig afgørende. Så kan der være situationer i ens liv, og det kan ske for os alle, hvor man ikke kan få lov til at udfylde den rolle på arbejdsmarkedet, som enhver voksen i det her land bliver nødt til at påtage sig, og så skal vi have et stærkt socialt sikkerhedsnet.

Jeg mener, at en af de største socialpolitiske katastrofer, der igennem tiden har været i det her land, er, at der er mennesker, der af forskellige årsager – der har været forskellige konjunkturer og lovgivninger – ikke har fået lov til at gå ind og være en del af arbejdskraften. Det kan have meget, meget større socialpolitiske konsekvenser end så meget andet. Så sikkerhedsnettet skal være der, når man ikke kan det, men vi skal ikke betale hinanden for ikke at få lov til at gøre det, der er helt, helt afgørende for langt, langt de fleste mennesker, nemlig at gøre nytte, og i en meget, meget stor del af vores liv at gøre nytte på arbejdsmarkedet.

Kl. 14:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Torsten Geil for det sidste spørgsmål.

Kl. 14:25

Torsten Gejl (ALT):

Det lyder, som om der her er langt hjem!

Nu er der et begreb, som vi er mange der taler om, nemlig grøn genstart. Vi er mange, der tænker på, hvordan vi kan starte det her op på en mere grøn måde. Kan man genstarte samfundet ud fra en mere grøn vinkel? Er der noget, vi kan gøre anderledes i forhold til den grønne omstilling og for at styrke den grønne omstilling end det, vi tænkte, før vi fik alle de her erfaringer fra en situation, hvor klimaet og miljøet virkelig trives? Hvad er statsministerens tanker om begrebet grøn genstart? Har statsministeren gjort sig tanker om begrebet grøn genstart, f.eks. i lyset af målsætningen om 70 procent CO2-reduktion i 2030?

Kl. 14:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Statsministeren.

K1. 14:26 K1. 15:00

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er enig i konklusionen om, at der er lang vej hjem og nok også for lang vej. Nu havde jeg før en diskussion med Pernille Skipper om det her med at være socialist eller demokratisk socialist, som jeg er, og som Socialdemokratiet bekender sig til, og en meget, meget vigtig del af det sidste – jeg skal ikke redegøre for, hvordan Enhedslisten ser på tingene – er jo ideen om ret og pligt, og at man, hvad angår arbejdsmarkedet, skal søge beskæftigelse. Det er en meget, meget stærk del af den socialdemokratiske dna.

Når det er grøn omstilling, grøn genstart og at tænke genopretning af økonomien gennem en langsigtet økonomisk planlægning ind i klimakampen, er der til gengæld meget, meget kortere vej imellem os. Her ser jeg frem til et godt samarbejde. Jeg mener, at Danmark skal vise, at vejen ud af det, vi står i nu, er en samtidig løsning af nogle af klimakrisens konsekvenser, og jeg føler mig faktisk sikker på, at en fortsættelse af meget af det, vi som land, altså ude i virksomhederne, i forskningen og i hele den grønne innovation, var i gang med i forvejen, også er det, der kan løse nogle af de konkrete udfordringer for dansk erhvervsliv, som vi var inde på før. Så her glæder jeg mig til et samarbejde, men ikke omkring borgerløn, som jeg virkelig af mange, mange årsager er imod.

Kl. 14:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til statsministeren for besvarelsen af partiernes spørgsmål, og tak til partierne.

Spørgetimen er slut.

Jeg skal nu afbryde dette møde. Folketinget genoptager mødet kl. 15.00, hvor vi vil fortsætte med andenbehandlingen af lovforslag nr. L136 og L169.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 2. behandling af lovforslag nr. L 136:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og forskellige andre love. (Justering af retten til ferie med ledighedsydelse, justering af mulighederne for befordringsgodtgørelse og af overgangsbestemmelsen for voksenlærlingeordningen m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard). (Fremsættelse 17.03.2020. 1. behandling 16.04.2020. Betænkning 20.04.2020).

Kl. 15:00

Forhandling

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Mødet genoptages.

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Ja, værsgo, hr. Bent Bøgsted. Ønsker hr. Bent Bøgsted at udtale sig? Nej, ikke alligevel. Ønsker nogen andre at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen afsluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og nr. 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Forlængelse af 12-måneders-perioden i 225-timersreglen som følge af covid-19).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard). (Fremsættelse 14.04.2020. 1. behandling 16.04.2020. Betænkning 20.04.2020. Ændringsforslag nr. 9-11 af 20.04.2020 uden for betænkningen af Lars Boje Mathiesen (NB)).

Kl. 15:01

Forhandling

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:01

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Så var det det rigtige lovforslag, og jeg måtte have lov. Det er de her coronatider, der jo påvirker alle.

Det her er et forslag om bl.a. 225-timersreglen, og i den forbindelse er der jo puttet en hel del ændringsforslag fra regeringen ind i 225-timersreglen. Det kan virke meget fornuftigt, det kan også virke lidt mærkeligt, men det er selvfølgelig, for at man skal have en hurtig sagsbehandling af de forslag, som kommer fra ministeren, vedrørende dagpenge og sygedagpenge, og seniorpræmie var vist også deri. De ændringsforslag fra ministeren støtter Dansk Folkeparti selvfølgelig, for det er nogle gode tiltag; der er slet ikke noget der.

Så har der jo efterfølgende været en hel del andre tiltag. Der har været påbegyndende åbning af samfundet, der er flere virksomheder, der er begyndt at åbne, og det sidste, vi har hørt i dag, er, at nu begynder man også at åbne for forlystelser sådan som zoologiske haver her til maj, og Bakken og andre begynder at åbne op. Så samfundet begynder lige så stille at åbne sig op.

I den forbindelse har vi i Dansk Folkeparti taget en nyvurdering af det her lovforslag. Lige fra førstebehandlingen, hvor ændringer af 225-timersreglen var et lovforslag for sig selv, har vi sagt, at vi støtter det forslag her, men med baggrund i det, der er sket siden, og den yderligere åbning af samfundet, har vi i Dansk Folkeparti vurderet, at vi ikke kan se, at der er nogen grund til at forlænge suspensionen af 225-timersreglen, så det ændringsforslag fra ministeren stemmer vi imod. Vi har også lidt svært ved at se, at det i det hele taget længere er nødvendigt at suspendere 225-timersreglen,

Kl. 15:06

så derfor undlader vi at stemme til forslaget. På den måde ændrer vi selvfølgelig indstilling til forslaget, og vi har bedt om at få det tilbage til afgivelse af tillægsbetænkning mellem anden og tredje behandling.

Ydermere har vi også i den forbindelse besluttet, at vi støtter de ændringsforslag, der er, fra Nye Borgerlige til 225-timersreglen – de forslag vil vi støtte.

Derfor i lyset af alt det, der er sket de sidste dage, har vi ændret holdning til det her forslag, og det skal der jo selvfølgelig også være mulighed for. Jeg kan se, at der allerede er mange, der har markeret, at de vil sige noget, og det er jo kun glædeligt, at man kan fremme spørgelysten fra kollegaerne herinde i Folketinget. Det var godt, hr. Karsten Hønge kom ind alligevel, selv om han syntes, det var noget pjat, at han skulle ind i salen her, for hvad skulle der ske herinde? Det har hr. Karsten Hønge så fået at vide nu her, altså hvad der skulle ske. Men vi har meddelt, at vi ønsker det tilbage mellem anden og tredje behandling til afgivelse af ny betænkning eller tillægsbetænkning, eller hvad man nu kalder det.

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Karsten Hønge.

Kl. 15:05

Karsten Hønge (SF):

Nej, nej, jeg synes da aldrig, det er pjattet at komme ind i Folketingssalen, og slet ikke, når der så ovenikøbet er et forslag på bordet. Det var det, jeg var i tvivl om, inden mødet gik i gang.

Men kunne hr. Bent Bøgsted ikke indvie os lidt mere i de dybere overvejelser og tanker, man måske måtte have haft – det ved jeg så ikke om man har haft – eller om det bare er en taktisk manøvre i forhold til Nye Borgerlige, vi her bliver præsenteret for? Er det bare et behov for, at Dansk Folkeparti skal markere sig, i forhold til at der nu er kommet nogle, der er endnu mere ude til højre end Dansk Folkeparti, nemlig partiet Nye Borgerlige? For jeg har endnu ikke hørt et eneste substansargument fra hr. Bent Bøgsted, andet end at der – hvad var det, hr. Bent Bøgsted sagde? – er sket så meget hen over de senere dage, der gør, at man nu mener noget andet. Hvad er det, der er sket, som pludselig gør, at Dansk Folkeparti har et helt andet synspunkt?

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 15:05

Bent Bøgsted (DF):

Hvis hr. Karsten Hønge havde fulgt med i pressen på samme måde, som vi har det i Dansk Folkeparti, og fulgt med i, hvad der skete på de møder, der har været med statsministeren, hvor man begynder at lukke mere op for samfundet – hvor man lukker op for de liberale erhverv, hvor der i hvert fald i dag har stået, at man lukker op for f.eks. zoologiske haver, og Bakken åbner også her i maj, og de andre sommerlande, og hvad der er, begynder at åbne op igen, det er det, der er lagt ud nu her – så kan man se, at vi begrunder det med, at det de steder, hvor de kunne søge arbejde, var lukket ned. Det var det, der gjorde det. Da det blev suspenderet med indsatsen ude i kommunerne, var der ikke nogen steder, de kunne søge. Men det er jo begyndt at blive åbnet op, og så er der ikke grundlag for det længere. Det er simpelt hen derfor, at vi har vurderet det på den måde, og derfor stemmer vi gult til det her forslag.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Karsten Hønge.

Karsten Hønge (SF):

Apropos det med at følge med i medierne har hr. Bent Bøgsted måske også fulgt med i og set, hvordan arbejdsløsheden eksploderer i Danmark i øjeblikket, så vi i dag er oppe på 175.000 eller faktisk 176.000 ledige. Så hvad er det dog for nogle ting, der er ændret, sådan at de mennesker, der i forvejen har det allersvageste fodfæste på arbejdsmarkedet, netop nu i en situation, hvor alle mulige andre bliver fyret, faktisk især ufaglærte, skulle have lidt nemmere ved at gå ud og finde et arbejde nu? Der er da ingen substans i det argument. Der er da intet, og slet ikke inden for de senere dage, der skulle vise det. Altså, der er noget, der åbner op, der på længere sigt vil give arbejdspladser – det er rigtigt – men her og nu er der da ikke. Jeg konkluderer, at det her er en rent taktisk manøvre for at markere sig over for Nye Borgerlige, fordi man er bange for de dårlige opinionstal.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:07

Bent Bøgsted (DF):

Nu er det sådan med 225-timersreglen, at det ikke er fuldtidsjob, de skal finde i løbet af et helt år, og der mener vi faktisk godt, at man kan finde 225 timers arbejde i løbet af et helt år. Det gjorde vi dengang, vi fik det gennemført, og det gør vi også stadig væk. Når man kigger på den anden store arbejdsløshed, støttede vi jo netop forlængelsen med dagpenge og sygedagpenge og den slags. Det støttede vi jo. Så det er jo ikke der. Det er 225-timersreglen, for det er færre timer, de skal have, for at opfylde det krav, og vi kan ikke se nogen grund til at suspendere det.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 15:08

Leif Lahn Jensen (S):

Der er jo virkelig sket noget her. Det vil sådan set sige, at man i Dansk Folkeparti er gået fra at være enige med os herovre i at sige, at det, når aktiveringsindsatsen er lig nul, når de her mennesker, samtidig med at de ikke kan blive hjulpet ved kommunerne, så heller ikke kan finde noget arbejde, fordi det er rigtig svært at finde noget – virksomhederne koncentrerer sig jo om at overleve og passe på de medarbejdere, de har – selvfølgelig er sværere end normalt for de her mennesker at finde sig et arbejde, til nu ikke længere at mene det. Der mener Dansk Folkeparti så ikke mere, at de her mennesker har lige så svært ved at finde sig et arbejde, og at det i hvert fald ikke er blevet sværere, end det normalt har været. Er det det, jeg hører Dansk Folkeparti sige?

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Bent Bøgsted (DF):

Nej, det er det sådan set ikke, hr. Leif Lahn Jensen, og det er også derfor, vi stemmer gult til selve forslaget. For der kan godt være nogle områder, hvor de kan have svært ved at finde arbejde, men der begynder at blive lukket mere op, og det vil sige, at de har nemmere ved at gå ud og finde nogle få timer, der kan supplere det op. De har jo 12 måneder til at finde de her timer, og med den åbning, der begynder at ske i samfundet, mener vi absolut, at det bliver

nemmere for dem at finde de få timer. Det kan være svært at finde et fuldtidsjob, men det behøver de så heller ikke. Det er nogle få timer, de skal finde.

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 15:09

Leif Lahn Jensen (S):

Altså, det billede af, at samfundet skulle begynde at køre og arbejdspladserne hænger på træerne igen, kan jeg ikke rigtig se. Men der er så en anden problemstilling, og det er jo, at det her er med tilbagevirkende kraft fra den 9. marts. Det vil faktisk sige, at det her i en periode, hvor hr. Bent Bøgsted og Dansk Folkeparti mente, at det var svært at få et job, også vil dække det ind. Så det vil sige, at der allerede er gået en måned, hvor det var med tilbagevirkende kraft. Så det vil sige, at det på det tidspunkt, for en måned siden, så var ligegyldigt. Selv om det var sværere for dem, var det så lige meget. For det er jo også en del af lovforslaget, at det er med tilbagevirkende kraft fra den 9. marts, hvor det på det tidspunkt *var* svært at skaffe et arbejde.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:10

Bent Bøgsted (DF):

Jamen på det tidspunkt var det også svært at overskue, hvornår der begyndte at blive lukket op igen. Der er jo sket meget inden for den sidste uge fra regeringens side, hvor man så småt er begyndt at lukke op. De liberale erhverv er kommet i gang, og der er mange andre ting, der begynder at komme i gang her. Vi er også snart henne ved den 1. maj, hvor der begynder at blive lukket yderligere op. Så med baggrund i det mente vi, at det var rimeligt nok at sige, at det så slet ikke var nødvendigt at forlænge perioden, men at der heller ikke skulle være behov for at suspendere den. Men den bliver jo suspenderet, for det har hr. Leif Lahn Jensen jo sørget for.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er der en kort bemærkning fra fru Victoria Velasquez. Kl. 15:10

Victoria Velasquez (EL):

Jeg vil gerne prøve at forstå noget af det, som ordføreren siger. Dansk Folkeparti er vel enig i, at der er mange, som i dag er på kontanthjælp, som har en anden udfordring end ledighed, og vi ved også, at der er flere på kontanthjælp, som er blevet parkeret, og som endnu ikke er blevet visiteret korrekt til et fleksjob eller en førtidspension. Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren, om ordføreren ikke er bekymret for at sætte netop nogle af dem, som af en årsag har haft svært ved at få de 225 timer, herunder flere som er syge, under et pres, hvor den pågældende vil risikere sin sundhed for at kunne få de her timer i en tid, hvor risikogrupper er særligt sårbare over for coronasmitte.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

K1. 15:11

Bent Bøgsted (DF):

Jamen det er helt befriende, at fru Victoria Velasquez nævner dem, der er sårbare, og dem, der er syge, som er på kontanthjælp, for netop dér har Dansk Folkeparti jo sat ind med en massiv hjælp til, at de kan få deres sager afklaret, for de skal slet ikke være i kontanthjælpssystemet. Der fik vi jo gennemtrumfet, at flere skal med, og der blev afsat penge til det. Og der er rigtig mange, der er blevet afklaret og er kommet videre til førtidspension eller til fleksjob i den forbindelse. Og det kører jo videre, så flere kommer med i runde to, hvor man stadig væk tager fat på dem, der er syge, og får dem væk, for de skal slet ikke være i kontanthjælpssystemet.

Så på den måde har Dansk Folkeparti sikret, at vi giver en hjælp til dem, der er syge. Det er så bare et spørgsmål om, at alle kommuner udnytter de muligheder, der er, men det kan de i hvert fald gøre.

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 15:12

Victoria Velasquez (EL):

Men problemet er jo ikke løst. Det er jo en af årsagerne til, at vi med finansloven har sørget for, at der er kommet hjælp til nogle af dem, der har været i kontanthjælpssystemet i over 8 ud af de sidste 10 år, for problemet er kæmpestort. Det er ikke blevet løst, og det betyder, at vi lige nu har syge mennesker på kontanthjælp, der risikerer at blive presset ud i at risikere deres sundhed på grund af coronasmitte.

Derudover ved vi, at det er nogle af dem, som ikke har en kontakt til arbejdsmarkedet, som ikke har en fast arbejdsgiver, og som derfor har svært ved at kunne leve op til 225-timersreglen. Er det ikke uretfærdigt, at det er nogle af dem, som er længst væk fra vores arbejdsmarked, og som vi gerne vil prøve at hjælpe, der skal rammes allerhårdest? Vi har skabt en pause for dem på dagpenge. Vi har fjernet rådighedskravet. Der er pause og ro på.

Men mener ordføreren så ikke, at det kun vil være rimeligt, at vi hjælper dem, der bliver ramt af 225-timersreglen, og ikke i de her utrygge tider sanktionerer dem økonomisk?

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Trine Torp): Ordføreren.

Kl. 15:13

Bent Bøgsted (DF):

De skal selvfølgelig hjælpes til at få en afklaring, de skal hjælpes til at få et job, og det var også det, der blev sat i værk med, at flere skulle med, og at dem, der var syge, skulle have en afklaring. De skal slet ikke være i kontanthjælpssystemet. Der er også mange af dem, der er syge, som slet ikke hører til under 225-timersreglen – de bliver ikke ramt af 225-timersreglen. Så det er jo et spørgsmål om – selvfølgelig – hvordan kommunerne administrerer, og det er det, vi har haft nogle problemer med igennem tiderne, nemlig at kommunerne ikke har administreret på den måde, de skulle.

Derfor fik Dansk Folkeparti gennemtrumfet, at flere skulle med, og vi fik afsat en hel del penge til afklaring. Og flere skal med i runde to, som også blev sat i værk. Der er rigtig mange, der har fået afklaring. Og man skal ikke gå i det system i 8 år med sygdom, det er vi fuldstændig enige i. Og det er helt fejlslagent, hvis der er nogle, der får lov til at gå syge så lang tid. Det burde være blevet løst – det er det så åbenbart ikke – og derfor skal vi selvfølgelig også følge op, så flere kommer med i runde to, som er sat i værk.

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er der en kort bemærkning fra hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 15:14

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Det er sådan en mærkelig præmis, at lige præcis i politik må man ikke blive klogere og ændre sin holdning, ændre sin mening. Det må man i mange andre dele af samfundet og af ens tilværelse. Så jeg vil bare gerne rose Dansk Folkeparti, og hvis vi har hjulpet Dansk Folkeparti lidt til at ændre holdning til det her, vil jeg bare gerne anerkende det og sige tak til Dansk Folkeparti for at have skiftet holdning til det her.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Bent Bøgsted (DF):

Jamen jeg vil sige tak til Nye Borgerlige for nogle gode ændringsforslag.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Torsten Gejl.

Kl. 15:15

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Nu er det jo sådan, at der er flere mennesker, det ikke er lykkedes at finde 225 timers arbejde om året. Så der er faktisk mange, som har mistet en del af deres kontanthjælp i forvejen, fordi de under de omstændigheder, der var før coronakrisen, ikke kunne finde de 225 timers arbejde. Nu er vi i en situation, hvor arbejdsmarkedet er lagt ned – også selv om der kommer en gradvis genåbning, som vi ikke ved noget som helst om hvor lang tid kommer til at tage.

Når det var sådan, at man ikke kunne finde de timer før coronakrisen, hvordan forestiller ordføreren sig så at det er muligt at finde de timer nu i en situation, hvor samfundet er halvt lagt ned?

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Bent Bøgsted (DF):

Jeg er så af den overbevisning, at samfundet er på vej fremad. Jeg synes ikke, at man skal have et sortsyn på det og sige, at nu sker der ingenting i de næste mange måneder. Jeg har en stor forhåbning om, at i løbet af en måneds tid eller to er vi ved at være langt henne i forløbet og ovenpå, så det fungerer igen. Allerede nu kan vi se, at der er spirende håb og optimisme ude i det danske samfund, og når der begynder at blive lukket op – regeringen har meddelt, at nu begynder der at blive lukket op for mere og mere – er der også grundlag for, at man kan finde nogle enkelte timer. Det er jo ikke et fuldtidsjob, de skal ud at finde for at leve op til 225-timersreglen.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 15:16

Torsten Gejl (ALT):

Der er jo ikke spiring og håb og optimisme blandt tusinder af syge danskere, der skal jages rundt efter arbejde, der ikke findes, for at forsøge at opretholde deres kontanthjælp. Der er jo stadig væk tusinder af syge mennesker på kontanthjælp, som er ramt af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen. Det er rigtigt, at vi har lavet nogle gode tiltag gennem satspuljen i Beskæftigelsesministeriet, der

hedder »Flere skal med«. Men det er jo slet, slet ikke nok endnu, og ordføreren ved jo godt, at der er tusindvis af syge mennesker iblandt dem her. Men jeg vil godt lige have ordføreren til at bekræfte noget, når nu ordføreren siger, at »Flere skal med« er noget, som DF har gennemtrumfet. Vil ordføreren ikke godt bekræfte, at vi var en række partier, der sammen satte det sammen i Beskæftigelsesministeriet?

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:17

Bent Bøgsted (DF):

Nej, det kan jeg ikke, hr. Torsten Gejl, for dengang »Flere skal med 1« kom på plads, var det noget, Dansk Folkeparti aftalte med den daværende beskæftigelsesminister Jørn Neergaard Larsen, altså at det skulle på plads. Det var et direkte krav fra Dansk Folkeparti, at det kom igennem. Så har hr. Torsten Gejl været så venlig at stemme for, og det har de andre partier også, for det var en rigtig god ting. Så jeg kan ikke bekræfte, at det ikke er kommet fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, men jeg skal lige for en god ordens skyld spørge: Skal det forstås sådan, at Dansk Folkeparti ikke støtter nogen af ændringsforslagene?

K1. 15:18

Bent Bøgsted (DF):

Nej, det, jeg sagde, var, at Dansk Folkeparti støtter ændringsforslagene fra regeringen, undtagen det ændringsforslag, der har med 225-timersreglen at gøre. Det har jeg også meddelt udvalgssekretæren. Vi støtter også de ændringsforslag, der kom fra Nye Borgerlige. Så alle andre ændringsforslag, undtagen dem, der vedrører 225-timersreglen, støtter vi.

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så har vi en mere, der har bedt om ordet, og det er hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 15:18

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Der skal ikke være nogen tvivl om, at vi i Nye Borgerlige synes, at det nuværende beskæftigelsessystem er forfejlet. Det har jeg tilkendegivet talrige gange heroppe fra talerstolen. Hvis man skulle bygge et system forfra, tror jeg ikke, man ville bygge det op på den måde, som det er nu. Vi kunne ønske, at man rev hele huset ned og byggede det op igen, og jeg håber da, at vi på et eller andet tidspunkt kan sætte os sammen bredt og på tværs af alle partierne i Folketinget og lave et nyt og et bedre system, som ville være mere retfærdigt og ville hjælpe de borgere, som bliver kastet rundt i systemet, som det er nu.

Vi har stillet et ændringsforslag til det her, og det har vi gjort, fordi vi mener, at vi skal hjælpe danske statsborgere i en svær periode, men det er ikke Folketingets opgave at byde mennesker derude, danskere, som kæmper for deres job og måske oplever, at de mister jobbet, at endnu flere udlændinge, som måske har været langt væk fra arbejdsmarkedet eller aldrig nogen sinde har været på arbejdsmarkedet, ved det her er sikret en højere ydelse, end de ellers ville kunne have fået. Det mener vi ikke er opgaven og slet ikke i de her tider. Udlændinge, der kommer til Danmark, skal forsørge sig selv, og derfor har vi stillet ændringsforslaget.

Tusind tak til DF for at have ændret holdning og nu at støtte op om Nye Borgerliges forslag. Tak.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Karsten Hønge.

Kl. 15:19

Karsten Hønge (SF):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Lars Boje Mathiesen lidt mere ind til, hvorfor det er, hr. Lars Boje Mathiesen mener, at Dansk Folkeparti har skiftet holdning. Jeg hørte godt tidligere, at ordføreren ligesom anerkendte, at det da var godt, at Dansk Folkeparti var blevet klogere. Den mulighed lader jeg så ikke lige være åben i øjeblikket. Hvad er det for nogen ting inden for de seneste dage, som hr. Bent Bøgsted sagde, der har ... Kan hr. Lars Boje Mathiesen se de samme ting, der inden for de senere dage skulle begrunde, at man nu skiftede holdning til det her spørgsmål, eller er der noget mere principielt, der ligger længere tid tilbage, som det tydeligvis gør for Nye Borgerlige?

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:20

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg mener ikke, det er min opgave at motivfortolke, hvad andre partier mener, og hvorfor de har de holdninger. Det skal hr. Karsten Hønge altså spørge Dansk Folkeparti om, og så er jeg sikker på, at de vil svare på deres vegne.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Hr. Karsten Hønge.

Kl. 15:20

Karsten Hønge (SF):

Det er helt i orden, men er der noget i hr. Lars Boje Mathiesens optik, der kan dokumentere, sandsynliggøre, at der er nogen som helst ting inden for de senere dage, der skulle kunne begrunde, at man har en helt anden holdning til det her spørgsmål? Hvad skulle det være, andet end at Dansk Folkeparti selvfølgelig er skræmt af dårlige meningsmålinger og er presset af Nye Borgerlige? Men det undlader jeg lige at tage med. Det behøver hr. Lars Boje Mathiesen ikke kommentere på. Men er der objektive ting ude i samfundet, der gør, at man skulle skifte grundlæggende holdning til det her spørgsmål inden for de senere dage?

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 15:21

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nye Borgerlige har ikke skiftet grundlæggende holdning til det her. At der er andre partier, der har skiftet holdning, kan jeg kun anerkende, i og med at de har skiftet holdning til, at de nu støtter det, som Nye Borgerlige hele tiden har ment, og det vil jeg da bare anerkende. Men jeg mener ikke, at det er min opgave at motivfortolke, hvorfor andre har skiftet holdning. Det er upassende, hvis jeg skulle begynde at gøre det. Jeg har jo lovet mig selv, at jeg gerne vil have øjnene på bolden og ikke på personen i det politiske spil. Så jeg vil ikke motivfortolke, hvorfor andre partier gør, som de gør.

Det er klart, at vi har nogle udfordringer. Arbejdsløsheden er steget, og det er netop også derfor, vi gerne vil hjælpe de danskere, som er ramt af den her arbejdsløshed. De skal nemlig ikke blive ramt af en forkert regel. Men vi mener ikke, at det er danske skatteborgeres opgave at forsørge udlændinge, som kommer hertil, og som muligvis aldrig nogen sinde har været på arbejdsmarkedet. De skal ikke have mulighed for herved at kunne få en højere ydelse, end de ellers kunne have fået.

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 15:22

Afstemning

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget? Det er vedtaget.

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 9 og 10 uden for betænkningen af Lars Boje Mathiesen (NB) som forkastet.

Det er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2 og 3, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af KF, NB og LA)?

De er vedtaget.

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 11 uden for betænkningen af Lars Boje Mathisen (NB) som forkastet. Det er forkastet.

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (RV, SF og ALT), som forkastet.

Det er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 5-8, tiltrådt af udvalget? De er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 15:24

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Næste møde afholdes i dag kl. 16.55 med 3. behandling af L 136, L 169 og 2. (sidste) behandling af B 161. Mødet er hævet. (Kl. 15:24).